The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St.,
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena,
648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U. S. A.

SATURDAY, OCTOBER 9, 1965.

LATVIJA AMERIKĀ

81. N-RS. SESTDIENA, 1965. GADA 9. OKTOBRIS. 15. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St.,
Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Ņujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja D. VALLENA
648 South 23rd Ave, Bellwood, Ill., 60104, U. S. A
tālrunis 544-4278

Miris mācītājs Jēkabs Kugrēns

Klīvlendā 28. septembrī miris Apvienotās latviešu ev.-lut. draudzes mācītājs Jēkabs Kugrēns, kuram lieli nopelni vietējo latviešu apvienošanā un jaunā dievnama iegūšanā, kuru archibīskaps Dr. K. Kundziņš iesvētīja 1964. gada 5. aprīlī.

Mācītājs J. Kugrēns dzimis 1900. gada 27. februārī un ordinēts 1932. gada 17. janvārī. Dzimtenē darbojies Ķeipenes-Madlienas draudzē. Pēc otra pasaules kaŗa dzīvojis Emdenes nometnē un aprūpējis arī latviešu sardžu dienesta vīrus, kas vēl tagad ar pateicību atceras nelaiķi kā īstu dvēseļu kopēju un padoma devēju neziņas laikos. Pārceļoties uz ASV, māc. J. Kugrēns tūlīt nodibināja Klīvlendas latviešu draudzi un visu laiku bijis tās garīgais vadītājs.

Pirms dažiem gadiem mācītājs pārcietis smagu operāciju, kad viņam amputēja kāju, bet viņš turpināja pildīt savus pienākumus, kamēr šāgada augustā piemeklēja smaga sirdslēkme. Tagad Dievs aizsaucis savu čaklo vīna kalna strādnieku pie sevis.

Aizgājēju 2. oktobrī izvadīja uz Riversaida kapiem, kur, amata brāļu un daudzo draudzes locekļu pavadīts, viņš guldīts latviešu kapu nodalījumā. Pēc viņa sēro dzīvesbiedre, dēls un meita ar ģimeni, kā arī visa plašā Klīvlendas latviešu draudze. R. R.

PĪRSONS SOLA PALIELINĀT ATBALSTU UNIVERSITĀTĒM

Atbalsts studentiem augstākajās mācību iestādēs sāk izvērsties par nopietnu Kanadas parlamenta vēlēšanu kampaņas punktu kā liberāļiem, tā konservātīvajiem. Tai pašā laikā, neatkarīgi no politiķu vēlēšanās, par šo jautājumu Otavā domas izteikuši četru universitātes mācības spēku komisija.

Galvaspilsētā ministru prezidents Pīrsons kādā runā iepazīstināja klausītājus ar četrgadīgu 40 milj. dolaru stipendiju plānu, kas gadā paredz izmaksāt pabalstus 10 milj. dol. apmērā, līdz 1000 dol. studentam. Pīrsons tālāk apsolīja sasaukt federālās un provinču valdību konferenci, kurā pārrunātu ļoti svarīgo jautājumu par augstāko izglītību.

Vai pienāks laiks, kad studentiem par universitātes izglītību vairs nebūs jāmaksā? Toronto

(Nobeigums 8. lpp.)

PAZIŅOJUMS LASĪTĀJIEM

Sakarā ar Pateicības dienu 11. oktobrī un dažiem techniskiem apstākļiem mūsu spiestuvē, laikraksta „Latvija Amerikā" nākošais numurs kā paplašināts izdevums iznāks sestdien, 16. oktobrī.

RUDENS SVĒTĪBA

Pļaujas svētkus, kuŗus šai kontinentā sauc par Pateicības dienu un Kanadā atzīmē 11. oktobrī, Toronto latvieši pieminēja aizvadītajā svētdienā. Tāpat kā savā laikā dzimtenē, arī svešumā latvieši Pļaujas svētku dievkalpojumos pateicībā rotā savu baznīcu altārus. Uzņēmumā Sv. Andreja draudzes Toronto svētdienas skolas 4. klases audzēkne Laima Ķuze grezno altāri ar ziediem, augļiem un vārpām.
Foto: J. Liģers

PĀVESTS PAULS APVIENOTAJĀS NĀCIJĀS

Ņujorka kaut ko līdzīgu vēl nebija pieredzējusi un to ilgi neaizmirsīs. Sv. Patrika katedrāle, Apvienotās nācijas, Valdorfa viesnīca un kardināļa Spelmana rezidence bija pēkšņi kļuvusi par vēsturiskiem intereses punktiem vairāk nekā tikai vienā nozīmē.

Ņujorkas pilsētas tēvi aplēsuši, ka pāvesta Paula VI vizītes dienā ASV lielākās pilsētas ielās pulcējušies turpat 4 miljoni cilvēku, par kārtību rūpējoties 24.000 policistiem. Tas ir lielākais skaits, kāds jebkad Ņujorkā vienlaicīgi redzēts. Pāvesta vizīte pagāja bez jebkādiem starpgadījumiem.

Pāvesta vizītes galvenais mērķis jaunajā pasaulē bija pusstundu gaŗa uzruna Apvienotajās nācijās. Tur pāvesta runu noklausījās 2200 AN delegātu un lūgtu viesu. No 117 AN ietilpstošajām valstīm pāvesta viesošanos boikotēja vienīgi Albānija.

Ir vēl pāragri vērtēt, kādu iespaidu pāvesta Paula VI runa atstās pasaules politikā. Bet šur un tur runas iespaids jau manāms, un, spriežot pēc dažādo delegāciju reakcijas, pāvesta sacītais radījis tiklab sajūsmu, kā neapmierinātību.

Vairāk nekā pusbiljonu lielās un 2000 gadu vecās katoļu baznīcas galva deva svētību 20 gadu vecajai Apvienoto nāciju organizācijai, cildināja tās darbošanos pasaules miera labā un tās veikumus: „Pateicība jums un slava jums, kas divdesmit gadu esat darbojušies miera labā. Pateicība un slava jums par likvidētajiem vai novērstajiem konfliktiem." Pāvests uzsvēra, ka visa pasaule vērš skatienus uz Apvienotajām nācijām kā pēdējo atlikušo cerību vienotībai un mieram.

Tiktāl pāvests par Apvienotajām nācijām sacīja tikai to labāko. Interesanti tomēr uzsvērt, ka šai runas daļā viņš absolūti nepieskārās konkrētiem faktiem, kaut, piemēram, labprāt gribētu redzēt komūnistu Ķīnas uzņemšanu Apvienotajās nācijās, tāpat pārsteidzīgās Indonēzijas atgriešanos.

Visas pāvesta vizītes pamatmotīvs bija miers. To viņš sludināja Apvienotajās nācijās, privātsarunās ar prezidentu Džonsonu, vēlāk ar citu reliģiju vadošajām personām un beidzot dzestrajā vakara dievkalpojumā Jenkiju stadionā. „Kaŗu nē, nekad vairs ne kaŗu," šie vārdi paliks par pāvesta vizītes simbolu AN pilnsapulcē. Pāvests prasīja akciju

(Turpinājums 8. lpp.)

Dr. Ansis Karps

Ar statūtiem vien nepietiek

ATBILDE TEODORAM SĪLIM KULTŪRAS LIETAS

Ir patīkami redzēt, ka mani raksti par kultūras politiku izraisījuši vismaz divu tautiešu pārdomas — T. Sīļa un L. Streipa, kas izteikušies pret un par mani. T. Sīļa domas īsumā ir šādas: Organizātoriski viss ir labi tā, kā pašreiz mums ir kultūras lietās; nav labi, ka par daudz ir „naīvu priekšlikumu", sevišķi A LAs kongresos; slikti arī tas, ka jaunie izglītotie nedod naudu, kādēļ vecie nespēj nekā padarīt. Bez šīm Sīļa rakstā ir domas, kas neatbilst īstenībai un pa daļai šoreiz nesaskan ar viņa paša nostāju citās reizēs (skat LA 25. augusta numuru). T. Sīlis saka: „Ir daudz rakstīts, ka centrālajām organizācijām neesot dziļāka ieskata nacionālās kultūras problēmās un konkrētu darba plānu... mērķi ir lasāmi organizāciju statūtos... tie aizvien apsvērti presē... Katru gadu Kultūras birojs rīko kultūras darbinieku sanāksmes... Tas rāda, ka centrālās organizācijas ir saskatījušas to nacionālo centienu pirmavotus, kuŗiem nedrīkst ļaut aizsērēt..."

Es domāju, ka laikrakstos ir rakstīts ļoti maz par mūsu kultūras pamatjautājumiem. Vispirms, mums būtu jābūt skaidrībā, kādas augstākās idejas vārdā mēs darbojamies šajos mūsu dzīves apstākļos. ALAs kultūras birojs par tādu ir deklarējis „saglabāšanos," kam es nekādi nevaru piekrist (skat. Kultūras biroja biļetenu Nr 2, 1960.). Tāpēc saku — ziloni manā rakstā T. Sīlis nav saskatījis.

„Laika" 25. augusta numurā, 3 dienas pirms attiecīgā T. Sīļa raksta parādīšanās, redakcijas rakstā atrodams šāds teikums: „ALAs valde atzinusi par vajadzīgu noteikt lielos vilcienos darbības plānus un uzdevumus." Iznāk, ka līdz šim tādu plānu nav bijis, bet ja arī bijuši, tad sabiedrībai tie nav zināmi.

Kādā rakstā „Laikā" (13. 3. 65.) esmu aizrādījis, ka būtu labi, ja ALAs valde jau pirms saviem kongresiem nāktu klajā ar tiem projektiem, kuŗus grib apspriest, lai arī plašāka sabiedrība varētu izteikties. Līdz šim tas vēl nav noticis. Tas ir viens no iemesliem, kāpēc ALAs kongresos delegāti nāk ar daudziem priekšlikumiem, jo neviens iepriekš nezina, ko projektē pats kultūras „birojs" un ko domā citi delegāti. Ir gluži dabīgi, ka delegāti grib nodot savas labākās personiskās domas, jo laika šādu domu izvērtēšanai kongresos nekad nav bijis.

Nekad nav dzirdēts, ka būtu notikušas „kultūras biroja rīkotas kultūras darbinieku sanāksmes." Ir gan ziņots, ka tādas notikšot. Notikušas gan kultūras biroja darbinieku sēdes, pa daļai slēgtas, tas ir — iecelto darbinieku apspriedes, kurās piedalās arī T. Sīlis. Par šīm apspriedēm presē parādās tik strupi ziņojumi, ka no tiem maz var izlobīt par to, kas īsti izdebatēts.

Ja ALAs kultūras birojā saglabāšanās princips pieņemts par galveno, tad saprotams, ka „konkrētie darbības plāni" (Sīlis) ir šī principa robežās, un tieši tas neapmierina jaunos izglītotos, kādēļ no viņiem neienāk nauda. Ar pamācību „Jaunie, dodiet vairāk naudas, lai vecie var vairāk padarīt," gan nekā nepanāks ne T. Sīlis, ne kāds cits viņa gados. Vai tās nav „centrālās organizācijas" pašas, kas atbaida jauno paaudzi no piedalīšanās, jo nevar parādīt jaunatnei ideālus mērķus? Bet ko saka T. Sīlis par ideāliem citā vietā (sk. Kult. bir. biļetenu Nr. 10, 1964. g.)? „Ideālistus šai zemē neaudzina... Mums bērni jāaudzina ideālisma un nacionālisma apziņā... Pievedīsim mūsu bērnus pie šiem spēka avotiem, pie ticības Dievam, savai tautai un tās brīvībai." Arī man te nav ko iebilst. Bet kāpēc gan šīs T. Sīļa domas arī nav mākoņu bīdīšanas augstienēs, ja par tādu viņš atzīst manus deklarētos kultūras politikas mērķus? Gribētu zināt, kur pasaulē ir kaut kas liels panākts bez tālu mērķu un ideālu stādīšanas? Ja kāds trimdinieks uzskata par savu galveno uzdevumu sevis saglabāšanu, tad viņš nav tālāk ticis par kuŗu katru dzīvu radījumu, bet cilvēks ir kaut kas vairāk par to. T. Sīļa kollēga skolotājs H. Kreicers (Kult. bir. biļ. Nr. 3, 1960.) saka: „Dodiet jaunatnei ne kādus sīkumus, bet cēlus, augstus mērķus un ideālus."

Lieliskus vārdus ir teicis viens no čaklajiem Portlandes dziesmu svētku rīkotājiem — DV apvienības sekretārs Ed. Skudra 1965. gada augustā: „Varam darīt lielas lietas, ja ir vajadzība, ja ir drosme mērķus spraust kalngalos, nevis kurmju rakumos, ja atmetam visu nāvējošo pesimistisko pieticību." Tādi vārdi mums ir vajadzīgi, — iesākumā bija ideja un ideāls, un no tā izauga darbi.

T. Sīlis aizrāda, ka manas izteiktās reformas (ievēlēta kultūras padome un kultūras komitejas) atgādinot valsts varas funkcijas, kur augstākā instance lietas nolemj, bet zemākas tās īsteno. Bet kāda gan tad ir tagad administrātīvā ziņā ALAs uzbūve? Tās kongress ir lēmēja in-

(Nobeigums 8. lpp.)

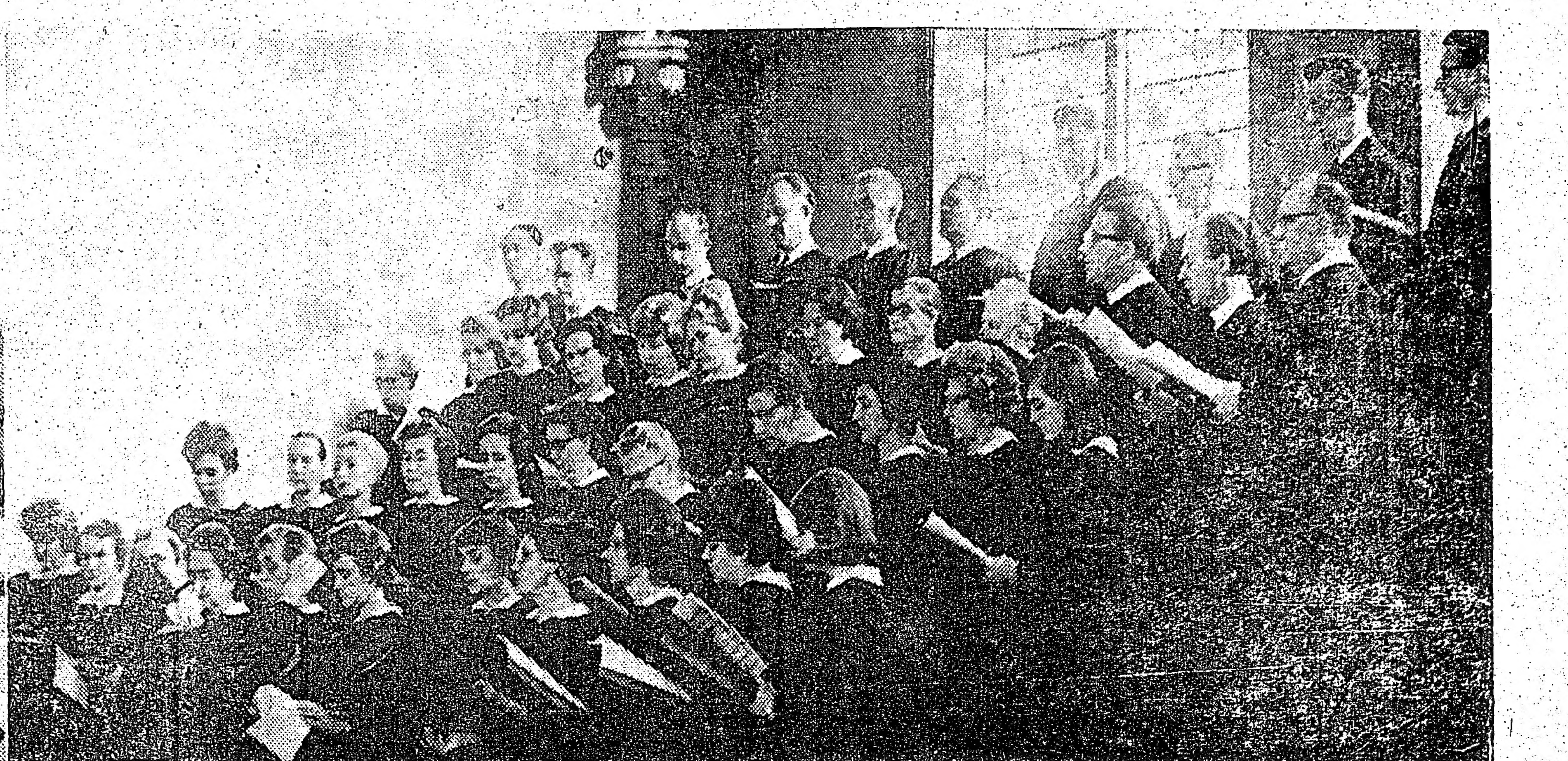

Sv. Andreja draudzes Toronto svētdienas skolas audzēkņi liek paceltles balsīm kopējā dziesmā Pļaujas svētku dievkalpojumā — Uzņēmumā pa kreisi: Sv. Andreja draudzes koris diriģenta A. Purva vadībā Pļaujas svētku

Sv. Andreja draudzes Toronto svētdienas skolas audzēkņi liek paceIties balsīm kopējā dziesmā Pļaujas svētku dievkalpojumā. — Uzņēmumā pa kreisi: Sv. Andreja draudzes koris diriģenta A. Purva vadībā Pļaujas svētku dievkalpojumā dziedāja J. Cīruļa „Lūgšana" un E. Melngaiļa „Dievam pieder zeme." Foto: J. Ligers

CITIZENSHIP BRANCH OTTAWA
OCT 12 1965
FILE No.
DEPT. OF CITIZENSHIP AND IMM GRATION

Ne tikai mēs, bet visi kopā

PIEZĪMES PIE RAKSTA „PAR BRĪVĪBU JĀCĪNĀS VISIEM"

Lieku reizi nākas konstatēt, ka dažreiz labi un pozitīvi domātu rakstu var pasniegt veidā, kas pieļauj pārprašanu un pat rada domu, kādas nav bijis. Apakšvirsrakstā minētajā rakstā, kas bija ievietots LA 77. numurā, teikts, ka Americans for Congressional Action to Free the Baltic States nav saņēmusi nekāda ievērības cienīga atbalsta no vadošajām latviešu organizācijām.

Še jāatzīmē, kas tas gluži nesaskan ar mūsu organizācijas pārliecību, jo esam arvien uzsvēruši, ka panākumi ASV kongresā ir nevis atsevišķas vienības, bet visu kopējs panākums. Ir gan patiesība, ka akciju kongresā organizēja un vadīja mūsu organizācija un ka bija brīži, kad dažas vadošas personas izrādījās pret to negātīvi noskaņotas. Ir arī fakts, ka bija periods, kad dažas mūsu vadošās organizācijas izvairījās šo akciju atbalstīt. Bet tai pašā laikā ir jākonstatē, ka no latviešu sabiedrības vidus akciju Baltijas valstu atbrīvošanas lietā ASV kongresā patiešām sirsnīgi atbalstīja Daugavas Vanagi, kaut arī ne visas DV apvien. izrādījās tik aktīvas, kā varēja gaidīt. Tāpat lai sirsnīgs paldies izteikts visiem daudzajiem palīgiem, kas akcijā piedalījās kā atsevišķas personas. Ja mūsu organizācijas biļetenā ir minēts, ka „uzvara ir mūsu", tad ir arī paskaidrots, ka nebūtu pareizi, ja viena vai otra organizācija, kuŗa pat kavēja šo darbu, tagad, kad sasniegti pirmie pozitīvie rezultāti, mēģina nopelnus pierakstīt sev. Pie tam šī atzīme nav attiecināma specifiski uz latviešu sabiedrību, jo darbā plaši piedalījās arī Amerikas lietuvieši un igauņi, kā arī ASV pilsoņi, kuŗu šūpulis nav kārts Baltijas valstīs. Reizē jāizsaka sirsnīgs paldies arī ASV kongresa locekļiem, kuŗi jau kopš pirmā brīža atbalstījuši un turpina atbalstīt cīņu par Baltijas valstu atbrīvošanu.

LA rakstā, kuŗu šeit komentēju, ir arī atzīme par Dr. Paegles „radiokuģa" projektu, no kuŗa varētu secināt, ka mūsu organizācija it kā piedalītos šī projekta realizēšanā. Še jāpiezīmē, ka mēs ar simpatijām skatāmies uz katru ierosinājumu, kas modina snaudošos trimdiniekus aktīvai cīņai Baltijas valstu labā, bet tai pašā laikā tomēr jāuzsver, ka Americans for Congressional Action to Free the Baltic States oficiāli ir amerikāņu organizācija, kuŗa nevar un nekad arī neiejauksies nevienas atsevišķas tautības organizātoriskajā dzīvē, ne arī kādos atsevišķos projektos un idejās. Mūsu uzdevumi ir skaidri deklarēti, un es lūdzu LA redakciju reizē ar šīm piezīmēm ievietot arī mūsu organizācijas latviešu grupas uzsaukumu kopā ar mērķu un vēstures apskatu. Kad še pirmie reālie mērķi būs sasniegti, organizācija nāks klajā ar tālāku, tikpat reālu cīņas plānu.

LA rakstā ir arī aicinājums atbalstīt mūsu organizācijas darbību ar ziedojumiem, par ko izsaku sirsnīgu pateicību. Ir skaidrs, ka tik plašs darbs prasa arī līdzekļus. Bet reizē, runājot kā latvietis, es aicinu atbalstīt arī ALAs līdzekļu vākšanas akciju. Ja mēs prasām no ALAs aktīvu darbu, tad mums arī jāapzinās, ka tas prasa savukārt līdzekļus.

Ikvienam, kuŗu interesē darbs Baltijas valstu atbrīvošanas labā, ieteicu lasīt mūsu organizācijas biļetenu. To var saņemt regulāri, piesūtot jebkāda lieluma ziedojumu mūsu organizācijas kasierim (Mr. G. A. Petrauskas, 3442 Madera Ave., Los Angeles, California 90039, USA). Bet ja kāds vēlas saņemt tikai biļetena paraugnumuru, lūdzu rakstīt Americans for Congressional Action to Free the Baltic States latviešu nozarei (2932 W. Eastwood Ave., Chicago, Ill. 60625, USA, Attn.: Mr. U. Ievāns, Secretary).

Še komentētā LA raksta autoram vai autorei sūtu ar šo paskaidrojumu sirsnīgu sveicienu par rakstu un labo gribu atbalstīt cīņu par Baltijas valstu atbrīvošanu.

Mūsu organizācijas mērķu un vēstures izskaidrošanai vēlētos norādīt:

1961. gada februārī senātors Tomass H. Kuchels no Kalifornijas iesniedza ASV senātam rezolūciju, kas pazīstama kā „Senate Concurrent Resolution 12". Tā aicināja ASV prezidentu pacelt Baltijas valstu atbrīvošanas jautājumu Apvienoto nāciju asamblejā. Tautas vietnieku nama loceklis Glenards P. Lipscombs drīz iesniedza otru, līdzīgu rezolūciju. Abi iesniegumi radīja sabiedrībā lielu interesi. Rezultātā nodibinājās organizācija Americans for Congressional Action to Free the Baltic States, nosaukumā atklāti parādot mērķi un uzdevumu. Mērķa īstenošanai apvienība izraudzīja pagaidām vienīgo ceļu: iesniegt kongresā pēc iespējas daudz rezolūciju, tā pastāvīgi atgādinot Baltijas valstu okupāciju un mēģinot panākt nepieciešamo vairākumu iesniegumu pieņemšanai, lai tad tos varētu virzīt tālāk likumīgā kārtībā. Šinī stadijā bija ļoti nozīmīgi uzturēt nepārtrauktu aktīvitāti, lai Baltijas valstu atbrīvošana neieslīdētu aizmirstībā. Pirmie panākumi ir bijuši: tautas vietnieku nams šādu rezolūciju jau vienbalsīgi pieņēmis.

Šis darbs prasījis daudz laika, enerģijas un līdzekļu, bet devis neapšaubāmus panākumus. Ja 1961. gadā kongresā iesniedza divas rezolūcijas, tad 1962. gadā tādu jau bija 12. Darbs turpinājās, un 1964. gadā kongresā iesniedza 90 rezolūciju, prasot Baltijas valstu atbrīvošanas jautājuma pacelšanu Apvienotajās nācijās, lai panāktu padomju kaŗaspēka izvākšanu no Baltijas valstīm, politisko izsūtīto un apcietināto atbrīvošanu un atgriešanu dzimtenē no Sibirijas un citām Pad. savienības daļām un Apvienoto nāciju pārraudzītas brīvas vēlēšanas Igaunijā, Latvijā un Lietuvā. 1965. ir bijis panākumu gads, un ja mēs neatlaidīsimies, varam būt pārliecināti, ka Baltijas valstu labā iestāsies arī ASV senāts.

Mūsu organizācijas darbība izpaužas trīs virzienos: 1) Izskaidrojot apstākļus, kādos Baltijas valstis iekļāva Pad. savienībā un aprādot nežēlīgās un netaisnās sekas, mēģināt iegūt pēc iespējas lielu sabiedrības interesi. 2) Uzņemt personīgus kontaktus ar tautas pārstāvjiem un citām atbildīgām personām, lai tos pārliecinātu par mūsu prasību nepieciešamību ne tikai Baltijas tautu nākotnes dēļ, bet arī brīvās pasaules drošības labā. 3) Vēstuļu akciju organizēšanā. Latvieši Amerikā bieži saka, ka mūsu vēstulēm neesot nekādas nozīmes. Šādas runas ir vai nu kūtruma apsegs, vai apstākļu nepazīšana. Masveidīgām vēstuļu akcijām ir ne tikai ļoti liela nozīme, bet arī iespaids, jo pēc vēstuļu skaita mēdz mērīt pilsoņu interesi atsevišķos jautājumos. Vadītājas personas ir labi informētas par vēlētāju sastāvu: ja izrādās, ka tikai mazs procents no visas samērā lielās latviešu grupas izrāda aktīvu interesi par Baltijas valstu atbrīvošanu, tad ir pamats šo jautājumu uzskatīt par nenozīmīgu. Bet ja tūkstošiem un tūkstošiem vēstuļu bez apstājas prasītu ne tikai Igaunijas un Lietuvas atbrīvošanu no padomju varas, bet protestētu arī pret visiem aktuālajiem notikumiem, kas ir pretrunā mūsu viedoklim, tad tas vairs nebūtu ignorējams faktors.

Mēs ticam, ka Apvienotās nācijas ir forums, kuŗā likt pamatus mūsu patstāvības atjaunošanai, jo kaŗu un dzimtenes izpostīšanu mēs nevēlamies. Mēs ne- esam tik naivi, lai iedomātos, ka šo rezolūciju pieņemšana ASV kongresā un šī jautājuma pacelšana Apvienotajās nācijās tūlīt noārdīs Pad. savienības robežas, bet mēs esam pārliecināti, ka tas būtu liels solis vēlamajā virzienā. Mēs arī ticam, ka ASV kongresam būs izšķirēja nozīme Igaunijas, Latvijas un Lietuvas liktenа izšķiršanā nākotnē. Kad un kā jautājums tālāk virzāms caur Apvienotajām nācijām, ir uzdevums, pie kuŗa vēl jāstrādā.

Tāpēc mēs nedrīkstam pārtraukt darbu šai laukā. Mums nav daudz laika, jo mūsu tautām draud iznīcināšana, jau pēc nedaudz gadiem mūsu zemes var būt sveštautiešu pārplūdinātas. Mūsu tautas verdzinātājus, iznīcinātājus un pārkrievotājus jāuzvar, un ar drošu nostāju, neatlaidību un aktīvu līdzdalību diendienā mēs to varēsim panākt.

Americans for Congressional Action to Free the Baltic States ir organizācija visu ASV apjomā. Galvenais sēdeklis ir Losandželosā, nodaļas lielākajās pilsētās. Šīs nodaļas reprezentē tos ASV iedzīvotājus, kas tic brīvībai un taisnības principam un kas prasa šīs cilvēku neatņemamās tiesības visām tautām.

Ja mēs mīlam savu dzimteni, tad nedrīkstam gaidīt, lai citas tautas kaŗotu par tās tiesībām, bet mums pašiem ir vēstures uzlikts pienākums būt šādu cīnītāju pirmajās rindās. Neaizmirsīsim, ka tai tautas daļai, kas cieš pie Baltijas jūras, šādu iespēju nav, kāpēc mēs nedrīkstam pamest mums dotās izdevības novārtā. Tāpēc mēs lūdzam un aicinām visus latviešus ASV, neatkarīgi no pavalstniecības, stāties Americans for Congressional Action to Free the Baltic States aktīvo cīnītāju rindās. Ir nepieciešams nodibināt nodaļas visur, kur dzīvo latvieši.

Mums, latviešiem, ir tik aktīva un dziļi nacionāla organizācija kā Daugavas Vanagi, kas veic lielu un neatsveŗamu darbu, un mēs esam pārliecināti, ka šie nacionālie cilvēki darīs visu Baltijas valstu atbrīvošanas labā. Latviešu vidē darbojas korporācijas, konkordijas un citas studentu organizācijas, kuŗu darbs ir neatsveŗams latviskās stājas uzturēšanā. Mums ir draudzes, kuŗu nozīmi nekad nedrīkst par zemu novērtēt. Mums ir latviešu biedrības, kas veic apbrīnojamu kultūras darbu. Visi šie iestādījumi ir nepieciešami, un katrs no tiem veic savu īpatu uzdevumu. Mēs ceram, ka ikviena no šīm vienībām pievienosies aktīvajai cīņai par Baltijas valstu atbrīvošanu. Jo vairāk balsu mēs pacelsim, jo vairāk mūs dzirdēs un uzklausīs. Ar runāšanu tikai pašu vidū, ar gaušanos par mums nodarīto netaisnību mēs nekā nepanāksim. Mums ir jāgriežas pie tiem, kuŗi ir spējīgi kaut ko darīt mūsu dzimtenes likteņa veidošanā un jāpasaka mūsu domas un prasības skaidri un bez bailēm. Neapšaubāmi, tas jādara organizēti, apzinīgi un ar taktu, jo mēs gribam iegūt draugus, ne ienaidniekus. Mums nav jābūt pārsteidzīgiem, bet mēs nevaram arī gaidīt, jo jau tagad Latvijā ir mākslīgi ieplūdināti pāri par 40% sveštautiešu. Ja gaidīsim pārāk ilgi, mūsu tauta dzimtenē būs vairs tikai minoritāte, un tad būs par vēlu kaut ko prasīt.

Mēs gribam uzsvērt, ka mums ir cieņa pret Amerikas latviešu apvienību. Mēs zinām, ka mums ir mūsu Amerikas latviešu jaunatnes apvienība, kuŗa, sevišķi pēdējos gados, veic izcili svētīgu darbu. Pabeidzot gribam izteikt cerību, ka ikviena no šīm vienībām pievienosies mūsu cīņai, lai Latvijas un Baltijas valstu vārds un prasība pēc patstāvības atjaunošanas neapklustu līdz tam brīdim, kad visas trīs Baltijas tautas varēs brīvi uzvilkt savus karogus brīvās valstīs!

Americans for Congressional Action to Free the Baltic States,

Voldemars Korsts,
centrālās valdes speciālasistents

Austrumeiropā parādījies, pēc preses ziņām, jauns komūnisma novirziens — nacionālkomūnisms, kuŗa reprezentants še redzams karikatūrista Dadža skatījumā.

LATVIJA
AMERIKĀ

81. N-RS. SESTDIENA, 1965. GADA 9. OKTOBRIS.

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3239;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Norītis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;

Ārlietu redaktors — Ints Podnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Žanis Zentiņš, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont.; tālr. 535—1470.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

SITIENI UN PRETSITIENI AR GRĀMATĀM

OKUPĒTO BALTIJAS VALSTU GRĀMATU IZSTĀDE DĀNIJĀ

Vācijas latviešu laikraksts „Latvija" savā 2. oktobra numurā ar augšējiem virsrakstiem sniedz sava līdzstrādnieka E. D. sekojošu informāciju no Dānijas:

Dānijas — Pad. savienības tuvināšanās biedrība Kopenhāgenā no 31. augusta līdz 10. septembrim bija noorganizējusi okupēto Baltijas valstu Igaunijas, Latvijas un Lietuvas grāmatu izstādi sakarā ar 25 gadiem, kopš šinīs valstīs nodibinājies padomju režīms.

Dānijas lielākais laikraksts „Berlingske Tidende" 31. augusta numurā rakstā par izstādi minēja, ka tā aptveŗot daiļliterātūru un zinātniskos darbus, bērnu grāmatas, mākslas grāmatas, gleznu reprodukcijas un atsevišķus avīžu rakstus. Laikraksts sniedza arī statistiku ar milzīgiem skaitļiem par izdotajām grāmatām, ierīkotajām bibliotēkām, arī par to, ka pieaudzis lasītāju skaits šajās trīs Baltijas zemēs. Grāmatas kļuvušas lētākas, pateicoties apstāklim, ka visas Pad. savienības republikas saņemot valsts pabalstus grāmatu izdošanai.

Lai atspēkotu šīs safrizētās ziņas un sniegtu dāņu presei pareizu ieskatu par latviešu grāmatām pirms krievu okupācijas un iepazīstinātu arī ar to, kas veikts šai nozarē trimdā, apgāda Imanta īpašnieks Imants Reitmanis 8. septembrī uzaicināja dāņu preses pārstāvjus pie sevis apgāda telpās un ātri iekārtotā nelielā izstādē parādīja lielu daļu grāmatu, kas izdotas trimdā.

Uzrunādams žurnālistus, I. Reitmanis aizrādīja, ka dāņu presē sniegtās ziņas ir nepareizas. Var būt runa tikai par 20 gadiem, pie tam par Igaunijas, Latvijas un Lietuvas krievu okupācijas gadiem. Īstam apstākļu pazinējam šī izstāde ir lieks pierādījums, cik zemu var noslīdēt iekaŗotas zemes garīgais līmenis, ja okupantu mērķis ir labākajā gadījumā asimilēt, ne garīgi iznīcināt iekaŗoto tautu.

Dānijas apgādiem un preses pārstāvjiem piesūtīja arī rakstu „Grāmatu un preses rusifikācija Baltijas zemēs." Tanī vērsta uzmanība uz pašas Pad. savienības statistiku, kas rāda, ka liela daļa grāmatu, laikrakstu un žurnālu, kuŗus tagad izdod šajās zemēs, ir krievu valodā. Tādēļ ir ciniski apgalvot, ka tās kalpo baltiešu kultūrai. Grāmatu izdošana Baltijas valstīs ir padota stingrai cenzūrai, kuŗu diktē Maskava, uzspiežot savu komūnistisko pārkrievināšanas politiku. Brīva grāmatu izdošana visām trim Baltijas tautām iespējama tikai trimdā, pie tam Pad. savienība uzmana, lai trimdā izdotās grāmatas neieplūstu okupētajās zemēs, kaut tās būtu bez politiskas nokrāsas. Tā pat trimdā izdotās latviešu tautas dziesmas un Andersena pasakas Latvijā neielaiž. Turpretī

(Nobeigums 5. lpp.)

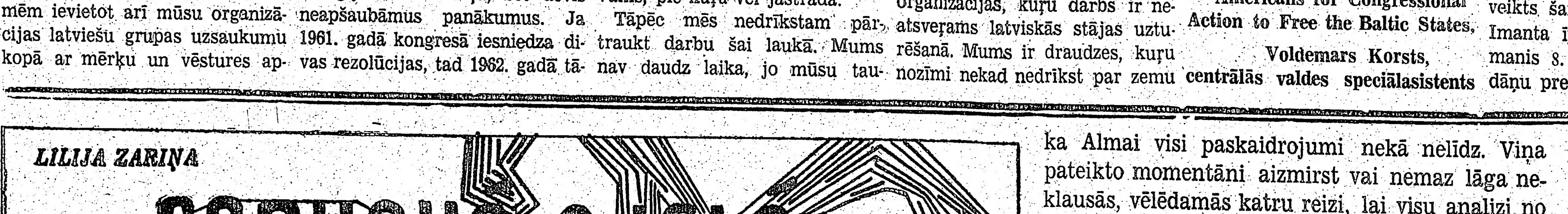

LILIJA ZARIŅA

SARKANĀ MIGLA

ATMIŅAS

Eduarda Vingra viņete un ilustrācijas

(39. turpinājums)

Mūsu praktiskā darba grupu vada ķīmiķis Šiliņš. Blakus telpā vienlaicīgi ar mums strādā cita grupa, kuŗas dalībniekiem, atnākot un aizejot, jāstaigā cauri mūsu telpai. Katra studenta uzdevums, patstāvīgi pie sava galdiņa strādājot, ir iztaisīt 15 analižu. Tas nozīmē, ka Šiliņš katram 15 reižu pasniedz stobriņu ar dažādām sajauktām vielām, bet mums, lietojot reaģentus, jācenšas pēc iespējas ātri pateikt, kādas vielas saturējis slēgtais stobriņš, kuŗu katrā gadījumā atsevišķi sagatavo asistents. 15. un pēdējā reize ir klauzūra: mums jānosaka ne vien saturs, bet īsumā arī jāraksturo vielas un to pierādīšanas veids. Ja parasti analizes laiks neierobežots, pēdējā reizē tas noteikts. Uzdevuma nepilnīgas veikšanas gadījumā viss praktikums jāatkārto.

Man pretī galda otrā pusē strādā Dace. Līdz šim ar viņu neesmu vēl ne vārda apmainījusi. Raugoties pretimsēdētājā, nevīļus prātā ienāk Vairas izteiktais raksturojums: brunete ar skaistām kājām . . . Daces kājas zem galda nav gan redzamas, bet, domājot par Vairas vārdiem, pasmaidu. Dace atsmaida pretim. Sākam sarunāties. Drīz vien aptveŗam analižu „apslēpto māku" un paveicam uzdoto arvien ātrāk un gandrīz vienlaicīgi. Mājup ejam kopā, jo taču dzīvojam vienā namā.

Darbs laboratorijā visumā nav viegls, jo telpas ir nekurinātas, kaut ir pats ziemas vidus. Reizēm trūkst pat ūdens, jo pievadu caurules aizsalst un bojājas. Ūdeni tad ar spaiņiem jāuznes no apakšas. Tā gan jau ierasta nodarbošanās, jo arī privātdzīvokļos trūkst ne tikai ūdens un siltuma, bet arī elektrības. Sola gan strāvu tuvāko mēnešu laikā Rīgā atjaunot, bet tad katram dzīvoklim arī noteikšot stingru normu, kuŗas pārsniegšanas gadījumā sodīs par kaitniecību . . . Jā, par gan ko visu nevar sodīt, ja vien grib.

Taisām analizes cimdos, kuŗiem pirkstgali nogriezti. Ka tā labāk, esam mācījušies lekciju laikā, kad grāmatu trūkuma dēļ viss dzirdētais jāpieraksta. Mēteļus novilkt, protams, nevaram, jo pat uz grīdas izlijis ūdens ātri pārvelkas ar ledus kārtiņu. Tādēļ ir patīkami darboties ap mazo spirta lampiņas liesmu, kas deg katra priekšā. Taču vismaz uguns. Kaut tā vairāk silda simboliski, iedomām tomēr liels spēks.

Pēkšņi kā brīnums mūsu priekšā parādās Alma. Neesmu pati liela auguma, bet viņa man sniedzas tikai līdz kaklam. Milzīgais gumijas priekšauts velkas pa zemi, bet zem tā redzamas plikas kājas . . . Alma strādā blakus telpā, bet, pati nespēdama ar analizēm galā tikt, vienmēr prasa palīdzību no citiem. Sākumā kollēgas arī nav atteikušies, jo kuŗam gan kādreiz nav jāgriežas ar kādu jautājumu pie otra? Bet drīz visiem kļuvis skaidrs, ka Almai visi paskaidrojumi nekā nelīdz. Viņa pateikto momentāni aizmirst vai nemaz lāga neklausās, vēlēdamās katru reizi, lai visu analizi no sākuma līdz galam iztaisa citi. Tik daudz laika nevienam nav. Un nu, pametusi savas „nekollēģiālās" grupas biedrenes, Alma ar lūdzējas seju stāv Daces un manā priekšā. Arī mums viņas „slava" jau zināma.

Alma ir savāda parādība. Negribot ar Daci saskatāmies, īsti nezinādamas, ko iesākt. Bet tā kā Dace savu analizi jau pabeigusi, viņa ātri izņem stobriņu no Almas rokām un nosaka:

„Varu jau palīdzēt, bet ko darīsit kolokvijā?"

„Gan jau, varbūt, kāds labs cilvēks palīdzēs," atbild Alma un, nākošo glābēju meklējot, tuvojas man, mīņājoties no vienas basās kājas uz otru.

„Kādēļ staigājat šeit kailām kājām?" strādādama ap mēģenēm, atkal uzsāk Dace. „Man kļūst auksti, uz jums paskatoties vien . . ."

„Redziet, šodien te ieradīsies dekāns," Alma paskaidro. „Varbūt arī viņam kāda teikšana mācību maksas atlaišanā un stipendijas piešķiršanā. Tādēļ jārāda, ka taupu. Strādnieka cilvēks jau tā nevar kā buržuji."

Šis paskaidrojums man Almu padara pretīgu. Tātad — viena no tām, kas universitātē iekļuvusi ar partijas galvojumu. Un tad vēl taisa tādu teātri! Tādai nepalīdzēšu, — sevī apņemos. Redzu, ka arī Daces seja kļuvusi atraidīga, bet rokas — tās gan viņai patiešām skaistas! — vairs naski nedarbojas ap piltuvēm un liesmiņu. Vai viņa atdos analizi pusgatavu atpakaļ?

Jautājumam atbildi nepiedzīvoju, jo durvis tai pašā brīdī atveŗas un ienāk asistents Šiliņš ar profesoru Stradiņu. Dace ātri iespiež mēģeni Almas rokā, jo izgatavot analizes citiem aizliegts, bet profesors nāk tieši uz mūsu galdiņu, jo tas vistuvāk durvīm.

„Man sabojājās spirta lampiņa, tāpēc es te — pie kollēģes," melo Alma, vienlaicīgi negaidīti straujā kustībā ielecot blakus esošajā ūdens peļķē, kas sakrājies cementa grīdas ieplakās. Cements ūdeni neuzsūc, bet apkalpotāju nav, kas gādātu par kārtību un tīrību. Nepieciešamā personāla algošanai neesot piešķirts pietiekami līdzekļu, — tā vienmēr aizbildinās, ja kāds iedrošinās žēloties.

Peļķes ūdens notašķījis profesora bikses, bet Almas kājas kļuvušas netīrākas par grīdu. Gribētais tomēr panākts: profesors ieraudzījis, ka viņas kājas kailas. Baskājainā studente stādās priekšā

„Grūti, jātaupa apavi un zeķes . . ."

un piebilst:

Prof. Stradiņš izskatās izmisis. Liekas, viņš ir gatavs atdot savas kurpes.

„Priekš simt gadiem, tad es saprastu," profesors apmulsis nomurmina. „Bet tagad? . . . Drīz būs labāk, es gādāšu!"

Un profesors izsteidzas pa durvīm, ar citiem vairs nerunājis, neviena nodarbēs nepārbaudījis.

Liekas, ka Almai izdevies aizkustināt labsirdīgā profesora sirdi. Viņš aizsteidzās pavisam iztrūcies un nelaimīgs.

Arī mēs ar Daci atstājam ķīmijas ēku. No mums Alma lai vairs negaida gatavas analizes, par kuŗām pašai nav un nekad nebūs jēgas!

°°°

Vislielākās grūtības sākas, kad jāmācās anatomiju praktiskajos semināros. Mūsu grupu vada asistents Ērdmanis. Pirmā anatomijas daļa osteoloģija jeb kaulu mācība liek mums apzināties, cik nepatīkami, ka katram cilvēkam ir vairāk par 200 kauliem . . . Un cik gan katrā no tiem nav izciļņu, rieviņu un iedobumu! Ne tikai katram atsevišķajam kaulam, bet arī ikvienam niecīgākajam uzkalniņam vai ieliekumam ir savs latīņu apzīmējums. Semināru stundas aizrit ātri, bet svešie nosaukumi negrib galvā iespiesties un palikt.

Gara KULTŪRAI

Margarita Ausala

DIEVA LOGI

RAKSTNIECEI ILONAI LEIMANEI 5. OKTOBRĪ PIEPILDĪJĀS 60 MŪŽA GADU

Daudzkārt, zilajās debesīs veroties, tās liekas kā Dieva logi, kur atspīd zemes gaitas, sāpju dziļums un laimes zeltainums. Patiesībā tādus nesam mēs ikviens, tikai ne visiem tie atspīd pret dzīvi ar vienādu dzidrumu un asumu. Taču vairāk nekā jebkad par tādiem Dieva logiem man bija jādomā, kad sēdēju pretim rakstniecei Ilonai Leimanei, vēros viņas rāmajās acīs un runāju ar viņu par cilvēku un tautas ceļiem un krustceļiem.

Arī rokas viņai liekas rāmas. Varbūt, tās tādas pēc pēdējiem kaŗa viesuļiem, kas pelnos pameta daudzas mājas un cerības. Un, varbūt, šajās rokās palikuši trīs Vilkaču mantinieces dārgumi: bībele, senču buŗamie vārdi un bērna laimes krekliņš. Jo — vai gan šīs lietas nav pašas svarīgākās mūsu tautas un ikviena latvieša dzīvē: ideāli, kuŗus devusi Eiropas kristīgā ēra, mūsu tautas kultūras tradicijas un tās dzīvais spēks? Tās ir tiešām pašas dziļākās saknes, uz kuŗām var uzziedēt māksla ar mūsu īsto seju un esmes jēgu.

Ilona Leimane ienāca pirms pēdējā kaŗa ar savu „Vilkaču mantinieci" mūsu literātūras dārzā, kad tas bija nolīcis ar smagu augļu nastu. Dzīvi vēl bija daži vecākās paaudzes dižmeistari, vidējās paaudzes prozas un dzejas veidotāji un jau nākie, kas jau bija paspējuši parādīt savu seju. Dažādas Eiropas ietekmes pavīdēja saturā un formā, dažādas pašu tradicijas. Literāri ieinteresētā Rīga dūca kā bišu spiets ap jauno darbu, vēlēdamies izgaršot tā īpatību. Nebūdams ne jūsmināšanās, ne laika kavēklis, filozofēšana vai satira, tas bija latviskas dzīves gabals, kur mēs visi esam iekšā, jo mēs visi nesam sevī tos pašus senčus, esam no tās pašas zemes izauguši un tai pašai nākotnei padoti.

Grāmatā „Trimdas rakstnieki" viņa par sevi nestāsta daudz, min tikai galveno: savu cilti, latviskumā sakņotu, dziesmu meklētāju, skolotājus augšanas gados — K. Dziļleju un K. Kārkliņu, tuvus draugus vērtējumu un meklējumu gados — Ed. Virzu, K. Skalbi un vēlāk L. Breikšu un K. Lesiņu. Te viņa piemin prieku par pirmās grāmatas iznākšanu un apzinīgas svētības tīksmi, aplūkojot savu prozas un dzejas grāmatu virkni kā Vilkaču mantinieces klētī pilnās tīnes un apcirkņus.

Dzeja Ilonai Leimanei ir vara ar šķīstīšanās spēku. Savā romānā „Vadātājs" kādā vietā viņa to attēlo šādi: „Nejuzdama ne sevi, ne savu nemiera pilno sirdi, viņa neapzinīgā padevībā kāri uztvēra ikvienu dzejnieka vārsmu, kas to papriekš it kā ierāva vērsmainā pazemē, bet tūlīt atkal pacēla neapjaužamas skaidrības un varenības augstumos. „Tas ir tas, ko kādreiz reliģiskajā domāšanā sauc par pārdzimšanu jaunā garā. Tāda mākslas pieeja bijusi visiem lielajiem radītājiem gariem un tiem, kas gadu tūkstošiem šo mākslu uzturējuši dzīvu un mīlamu.

Ciešs un gaišs skats pa Dieva logiem dažkārt nav tīkams jucekļīgām un mānīgām dvēselēm. Rakstnieces varones, savā zemē stipri saknotas, ir reizē sevī vērstas, brīvas un neatkarīgas. Un tur pašas sevī tās tiek galā ar savām bēdām un priekiem, pašas atrod īsto vietu, kur ielaist savu dzīvības sakni cietā pamatā, ne [illegible]

> **AICINĀJUMS MŪSU LASĪTĀJIEM**
>
> Sakarā ar biežu un jau gadiem ilgu slimošanu mūsu rakstniece Ilona Leimane Francijā dzīvo visai grūtos materiālos apstākļos. Lūdzam mūsu lasītājus un literātūras draugus atzinībai un pateicībai par rakstnieces veikumiem literātūras laukā mūsu apgāda birojam — 491 College St., Toronto 4, Ont., Canada — piesūtīt ziedojumus, kurus mūsu redakcija kā novēlotu 60 gadu jubilejas velti nosūtīs Ilonai Leimanei mūsu lasītāju saimes vārdā. Lūdzam ziedojumus piesūtīt vēlākais līdz 31. oktobrim, kad ienākušo summu pārsūtīsim rakstniecei un ziedotājus publicēsim mūsu laikrakstā.
>
> LA redakcija

irdās smiltīs, un tad augt un augļus nest (Vilkaču mantiniece). Sevī vēršanās un sevis atrašana jaunu tuvību citiem. Tā atrašana piederību, kas nav vārdiem izteicama, bet izjūtama. Tas nav ne egoisms, ne egotisms, bet to vērtību atrašana, kas vieno ar zemi un cilvēkiem.

Un te nu ir arī tas laimes krekliņš, kas gul latviešu sievietes rokās. Tā ir dzīvība, visa veidotāja un piepildītāja. Ilonas Leimanes sievietes ir pilnas šīs dzīvības, atsaucīgas, drosmīgas, kopējas un glabātājas. Tādēļ arī viņām ir tuvība ar dzīvo dabu, jo dzīvība un daba ir viens. Saskaņa ar dabu dara cilvēkus laimīgus. Tā Alīne meklē dēstus savam dārzam. Gaigala, pati vēl tikai pusbērns, pieskata un baŗo kaķēnus, lai vēlāk pie siltu lopu sāniem viņai rastos jaunas dzīvības atsākums mēŗa baigajā postažā. Varbūt tādēļ Ilonai Leimanei dabas tēlojumi ieaug mūsos un pārveidojas kā daļa no mums un neaizslīd gaŗām kā vizuāls mirgojums.

No šī dzīvības avota paceļas mīlestība starp vīrieti un sievieti, kas nav ne dvēseles dzidrums, ne jutekļu tvanīgums, bet atdošanās varenajam ziedēšanas brīnumam kā „nolīst lietus, uzzied ābele un briedis ar žuburainiem ragiem padzeras pie avota" (Mātes cilts). Tomēr jaunas dzīvības uzņemšana un iznešana pasaulē apņem šo ziedēšanu arvien ar kādu lielu un mūžīgu nozīmīgumu. Tā dzīvība rada mīlestību, un no tās rodas dzīvība. Grūti citur atrast tēlojumus ar jaunas dzīvības nesēju sievieti, kurai šī sava piepildītā apziņa visu dzīvi apsedz ar gaišu laimīgumu. Tā viss, kas izverd no mātes mīlestības un dvēseles, ir mātes cilts. Visi mēs.

Bez šaubām, vīrieša un sievietes vienībā svarīga ir piederība pie viena celma, lai ar to būtu saskaņota cilts tālākā gara un miesas noturība. Jauktas asinis ir bīstamas. Tās tad, varbūt, arī ir tas īstenais vadātājs, kas rauj dzīvus atrast pareizo ceļu uz mērķi (Vadātājs).

Šai uztverē parašas un tradicijas nav kāda laika nenozīmīgas drumslas, bet gadsimtos darināti raksti, kur iederas mūsu ikdiena, kas mūs vieno vienu ar otru. Lēnām no visa šā pagātnes mantojuma aug rakstnieces mīlestība un lepnums uz savu zemi un tautu. Jo tas ir tas, par ko kādā vietā Rainis rakstījis, ka tautas likteni noteic divi lietas: griba dzīvot un lepnums uz savu pagātni. Simboliski pret to romānā „Vadātājs" paceļas visādi Maskavas priekšpilsētas mūdži Perčatkini, kuriem aiz mugaras slēpjas cita vara, kas šodien verdzina mūsu tautas mīlestību un dvēseli, deldēdama un mīdīdama to visādos veidos. Protams, arī modernās civilizācijas sterilās acis un stikla atrauj cilvēkus no dabas, atrauj tos no dabiskas domu un jūtu dzīves sevī un sabiedrībā.

Paaudžu maiņai Ilonas Leimanes darbos nav traģiska asuma. Drīzāk tās apaug viena ap otru kā gadskārtu loki, reizē šķirtas un tomēr vienotas un viena pie otras piederīgas. Tikai tā vien no nemākules Gaigalas izaug varas dižsaimniece un no nabaga jūrmalas meitenes Alīnes Vilkaču saimniece, kurai nepaliek nezināms ne graudiņš latviskas cilts tīruma.

Vēl nesen kādā vēstulē, par Raini atceroties, Ilona Leimane raksta, ka viņas Dievs bijusi latviešu valoda, ar to domādama, ka viņa mīlestība uz mūsu valodu un ticība tās izteiksmes spēkam un daiļumam nezināja robežu. Ja tā, tad arī Ilona Leimane ar atdevīgu sirdi ir kopusi un mīlējusi mūsu valodu savā mākslā, meklēdama senatnīgas rotas, ar ko greznot jaunus tēlus. Liekas, arī viņa, tāpat kā Gaigala, domās nesusi sev līdz gabalu mīļā kapa velēnas un dzimtās spožus dzintara gabalus. Jo vai citādi viņa būtu rakstījusi mūsu tautas lielo traģēdiju „Kailā dzīvība", draudmīgu apsūdzību tiem, kas šo mūsu tautas dzīvību nāvē, kurai tāpat tiesības dzīvot šai saulē kā smilgai zem kājām, putnam uz zara, arāja solim un mātes rokai, kas dabū maizi.

Šai nedalāmajā vienībā, kur savīts tautas spēks ar tā dzīvo pagātni, ir Ilonas Leimanes mākslas īstenais stiprums. Tur mūsdienu domas un izjūtas apvijas ar senatnīgi krāšņiem tēlos, ir valodā. Tur viņas māksla atrod cietu pamatu, kur ielaist savas dzīvības sakni, augt un augļus nest. Tādēļ „Vilkaču mantiniece" un sevišķi „Mātes cilts" ir Leimanes labākie darbi. Tas ir brīnumains skatījums pa Dieva logiem. Darbā „Vilkaču saimniece" Alīne tā raugās sava lemtā vīra Andreja acīs. „Viņa redz pret sevi vērstus plaši atvērtus Dieva logus, kas, viņu un viņas sirdi sasildīdami un apgaismodami, rāda to ceļu, kur meklējams iesākums jaunai dzīvībai."

Tādi Dieva logi ir arī Ilonas Leimanes acis viņas darbos, kas vērstas uz mums, lai mums rādītu ceļu uz mūsu tautas jaunas dzīvības sākumu.

Zenta Liepa

DĀRZS UZ MĀKOŅA

Dārzu
Mākonis aiznes,
Kvēlojot, starojot,
Spīdot —

Putnu
Augstumā
Slīdot.

Pumpuri
Atveŗas, izplaukst,
Bišu balsis dūc
Vējā —

Kāda sapņa
Skurbīgā sējā
Dārzs iesēts,
Dīdzis un audzis?

Nokrīt
Mirdzoša lāse
No augsta
Ievziedu koka —

Sena rītausmas
Lakstīgala
Rasainu dziesmu
Tur loka.

Dārzu
Mākonis aiznes,
Putnu augstumā
Slīdot —

Kvēlojot,
Starojot,
Spīdot.

Renāte Gūtmane koncertēs Toronto

Štutgartes, Vācijā, operas soliste — mecosoprāns Renāte Gūtmane pašreiz uzturas koncertturnejā Ziemeļamerikā. Toronto viņu dzirdēsim 14. oktobrī, plkst. 8.30 vakarā Latviešu namā vietējās latviešu koncertapvienības sarīkojumā. Toronto koncerta programmā paredzētas komponistu A. Kalniņa, E. Dārziņa un J. Mediņa solo dziesmas, kā arī vairākas tautas dziesmas un ārijas no operām „Samsons un Dalila", „Trubadūrs" u. c. Pavadītāja būs brīvmāksliniece pianiste Vēra Leinvēbere.

Renāte Gūtmane jau vairākkārt koncertējusi latviešu publikai Vācijā, kā arī viesojusies Šveicē un Francijā, gūstot teicamus panākumus un atzinīgas kritikas. It sevišķi izcelti viņas dziedājumi Bizē operā „Karmena", arī operās „Cavaleria Rusticana", „Ieleja" u. c. Tādēļ Renātes Gūtmanes viesošanās un paredzētais koncerts būs patīkams notikums šejienes mūzikas dzīvē.

R. N.

KULTŪRAS CHRONIKA

Dejotāja Vija Vētra, kas pēdējā laikā uzturējās Ņujorkā, pieņēmusi Pitsburgas, Pensilvēnijā, teātŗa skolas aicinājumu uzņemties klasisko, moderno un etnisko deju mācīšanu un būt par Pitsburgas teātŗa choreografi. Dejotāja Ņujorku jau atstājusi un paliks Pitsburgā līdz nākošā gada februārim, kad atgriezīsies Ņujorkā sākt mēģinājumus gadskārtējam deju festivālam Lī, Masačuzetā, kur aicināta piedalīties ar indiešu dejām.

Beigušās Zinaīdas Lazdas piemiņas fonda vēlēšanas

Nākošajiem diviem gadiem Zinaīdas Lazdas piemiņas fonda valdē darbosies pr-dis Juris Kriģens, pr-ža biedrs Teodors Stapрāns, sekr. Ivars Dālbergs, sekr. biedrs Eduards Skudra un kasiere Marija Ūdre.

Revizijas komisijā ievēlēti Zigurds Ritmanis, Juna Petrēvica un Biruta Bachofnere.

Fonda padomes sastāvs: Jānis Klīdzējs, Karola Dāle, Kārlis Rabācs, Raimonds Staprāns, Kārlis Kundziņš, Zenta Liepa, Rasma Sināte, Gunārs Saliņš, Jānis Andrups, Raimunds Čaks, Austra Ozoliņa un Hermanis Kreicers.

Fonda valde lūdz biedrus maksājumus sūtīt kasierei prof. M. Ūdrei uz viņas jauno adresi — 1265 High St. S. E., Salem, Ore. 97302, U. S. A. Turp sūtāmi arī iestāšanās pieteikumi. Biedru maksa 3 dol. gadā.

Šogad piešķirs trešo Zinaīdas Lazdas godalgu dzejā. Abās iepriekšējās reizēs godalgoja Olafu Stumbru un Andreju Eglīti.

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

Biruta Senkeviča „Zeme un jūs", dzejoļu krājums, apgāds Druvas izdevums, 1965. gadā, 52 lpp. Grāmata brīvā tirgū nav dabūjama, bet pasūtināma pie autores — 68 Parkdale Rd., Toronto 3, Ont., Canada. Cena 2,50 dol.

Mārtiņa Zīverta viencēliens „Kāds, kuŗa nav", Latviešu apvienības Austrālijā kultūras fonda izdoto Mārtiņa Zīverta lugu 25. sējums, Salas apgāds, 1965. gadā, 58 lpp.

„Kollekcionārs" Nr. 23, žurnāls latviešu pastmarku, naudas u. c. krājējiem. Žurnālu izdod A. Petrēvics ASV, bet atbildīgais redaktors ir J. Ronis Bramptonā, Kanadā.

Otto N. Grebžes
GADSKĀRTĒJĀ RUDENS IZSTĀDE

mākslinieka studijā, 47 Pemberton Cr. N., Richmond Hill, Ont.

Izstādes atklāšana š. g. 10. oktobrī pl. 17

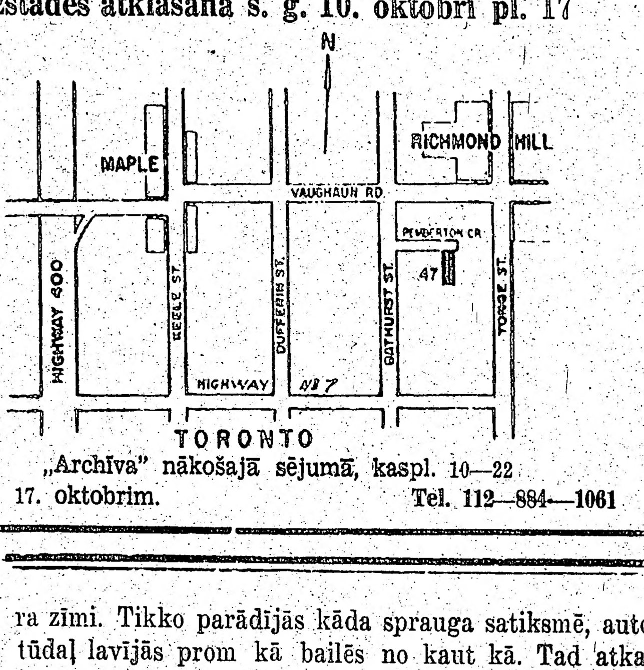

„Archīva" nākošajā sējumā, kaspl. 10—22 līdz 17. oktobrim. Tel. 112—884—1061

TĀLIVALDIS DANGAVS

TIEC NU DUMJŠ!

STĀSTS

(No krājuma „Pastardienas uvertīras")

(Beigas)

Bezmērķa iešana viņus noveda čigānu rajona apkaimē.

„Ptu, ptu!" meitietis nospļāvās sabijies. „Nudie, smilgās tup velns ar ragiem! Skat, skat!"

„Ka nav ne Dieva, ne velna," Kārlis-Markss mācīja civilsievu. „Paiesimies tuvāk."

Drīz vien viņi ieraudzīja upes līča smilgās vecu čigānu ar dravida seju. Vecis turēja auklā kazu, kuŗas ragi bija par cēloni velna saskatīšanai.

Redzēdams, ka pāris ko meklē, čigāns ar zīmēm viņiem rādīja mesties tik zemē un darīt savu.

Tā kā pēc izbīļa vajadzība notupties bija tikai meitietim, tad Kārlis-Markss gāja pie čigāna aprunāties.

Čigāns tādu viņa vēlēšanos atzina par prāta darbu, sacīdams:

„Kad dumjāks, lielāka piekrišana pie mātītēm."

„Sieviešu dēļ man tas vienaldzīgi."

Dravida galva to nespēja saprast.

„Vai tu gribi, lai citi tevi tur par dumju, bet pats paliec gudrs, vai arī pavisam dumjš gribi būt no abiem galiem?" čigāns jautāja.

Tā kā sieva jau pacēlās no smilgām, viņš aizsteidzās turp un pameta veci, tam neatbildējis.

Soļu, ne prāta vadīti, viņi aizkūlās līdz upmalai, sāka iet pa to, tad ieraudzīja makšķernieku tālumā un izvēlējās viņu par šī brīža mērķi.

Makšķernieks bija kroāts, izbēdzis no Tito nagiem.

Kad meitietis bija nodziedājis savu, kroāts nopētīja licenciātu no galvas līdz kājām, tad sāka ar brīvo roku glaudīt sev matus. Ar glaudīšanu viņa acis iedegās vairāk un vairāk. Kad tās sāka jau zibsnīt, viņš teica Kārlim-Marksam:

„Tu man atgādini koku, kas zaudējis galotni."

„Kā tā?"

„Koka galotne tiecas pret sauli. Kad galotnes vairs nav, koks zaudē orientāciju, taustās kā akls ar jaunajām atvasēm. Tu tāpat: esi pazaudējis Dievu un vairs pats nezini, ko gribi."

Vīra mācīts neticēt, meitietis tikai smieties.

„Dievs, haha, Dievs! Kur ta' šis ir, haha!"

Kroāts cēlās kājās un steidzīgi vāca kopā mantiņas, murminādams zem deguna:

„Tikko spalviņas uz virslūpas, jau neticīgs."

Pienācēji pasteidzās pirmie aiziet.

Kājas viņus nesa atpakaļ uz pilsētiņu. Kā sastapās ar pirmo dzertuvi, tā iekšā. Kārlis-Markss ievēroja, ka īpašnieks par gudru tādam kroģelim, un sāka ar viņu sarunāties. Jā, šis esot ungārs. Ticis brīvībā revolūcijas dēļ. To dzirdot, meitietis iztukšoja degvīna glāzīti, noklakšķināja ar mēli un iesāka savu:

„Redziet, man nav gandrīz..."

„Viegla lieta," pavīpsnāja ungārs. „To var iemācīties no tiem rietumu pasaules valstsvīriem, kuŗi iepretim komūnistiem rīkojas kā plānprātiņi."

Atspirdzinājušies, viņi atstāja kroģeli un devās dziļāk pilsētiņā.

Ejot gaŗām kādam veikalam, meitietis norādīja uz to un teica:

„Jāiet tik aprunāties: tas pieder krievam!" (Argentīnā krievam un žīdam kopējs apzīmējums — el ruso).

Kā bija deguns veikalā, meitietis tūdaļ sāka klāstīt bēdas. Klausījās žīds — tēvs, žīds — dēls un vecā žīdiete. Vispirms iesmējās dēls, tad māte, beigās pats vecais, noprasīdams ienācējam:

„Vai tad jau nepietiek, ka esat kristīgi?"

Smieklus vairs nevaldīdams, dēls izskrēja uz ielas, māte tam pakaļ, aiz smiekliem pļaukādama savus gurnus. Izsmietie sekoja tai, tad vecais žīds zviegdams pakaļ. Smiekliem pievienojās kaimiņu veikalnieki, drīz visa iela, arī blakus ielas... Smieklu pātagoti, meitietis un puisietis salīkuši, sejas aizsegūši, bēga tālāk un tālāk, aiz viņu mugurām smējās visa pilsēta kā trako nams, kad tanī sākusies haha! lēkme.

Vai Radības kunga — cilvēka atvainagošana?

11.

Atvainagotie nu sāka jo bieži braukalēt uz Buenosairesu un atgriezās no tās ikreiz noslēpumaināki. Savā starpā sarunājās čukstot, vai arī tikai samirkšķinādamies.

Tanī dienā, kad viņi vairs neatgriezās, kāds melns slēgts auto paātri devās pa Buenosairesas ielām virzienā pret ostu. Tā steigšanos brīžam apturēja ļaužu straumes, citi auto vai reklāmu nēsātāji. Acīgāks policists tad pielika roku pie cepures sveicienam, pamanījis automobilim sarkanu karodziņu ar sirpja un āmura zīmi. Tikko parādījās kāda sprauga satiksmē, auto tūdaļ lavījās prom kā bailēs no kaut kā. Tad atkal iestrēga, šoreiz starp citām melnām mašīnām. Nepacietībā šoferis izbāza galvu un apskatīja traucēkli.

Priekšā gāja kino reklāmas procesija, astē — apbedīšanas biroja melnie līķu rati ar mironi un pavadītājiem citos melnos automobiļos.

Lai likvidētu sastrēgumu šaurajās ielās, policisti sāka novirzīt satiksmi uz plašo ostas rajonu.

Reklāmu procesija virzījās uz priekšu ar cilvēku lēnajiem soļiem, tad sekoja Padomju sūtniecības auto, tam līķu rati ar pavadītāju virkni un citi spēkrati. Šī paša likteņa inscenētā bēŗu gājiena galva klaigādama sauca ļaudis nākt skatīties Oksfordas goda doktoru, piķa purduli padegunē, dumības dvingu acīs... Bet aiz līķu ratiem pavadītāju mutauti jo bieži cēlās pie acīm.

Ostas rajonā sūtniecības auto izlavījās no procesijas, paskrēja gabaliņu un apstājās pie tvaikoņa, kam tāpat bija sarkans karogs ar sirpja un āmura zīmi.

Kuģa kāpņu augšgalā tūdaļ dīgtin izdīga ļoti matains tips, plakaņu degunu, šauru pieri, ačtelēm kā pērtiķim un mutes daļu izvirzītu uz priekšu. Orangutans drēbēs saņēma sūtniecības atvesto kravu — licenciātu ar sievu un parakstījās.

Vienaldzīgi pamesti uz klāja ar visām lādītēm, jaunie emigranti ziņkārē grozījās līdzi savām galvām.

Meitietis sāka priecāties:

„Kad mātes samācīta saplēsu to figūru un izlikos apjukusi, lai tu mani pavestu,ē, kas varēja iedomāt, ka tikšu uz tik lepna kuģa. Tādu laimi!"

LATVIJAS UNIVERSITĀTES DIBINĀŠANAS ATCERE TORONTO
Latvijas universitātes dibināšanas atceres svinīgajā aktā Latviešu namā Toronto akadēmisko runu (uzņēmumā pa kreisi) saka architekts Dr. E. Janišs. Uzņēmumos pa labi — uzmanīgo klausītāju pulks. Foto: JAK

LNJAK

Gals un jauns sākums

LNJAK 11. KONGRESA TORONTO PRIEKSVAKARĀ

Toronto Sv. Jāņa draudzes telpās 9. oktobrī sākas LNJAK kongress, kas nozīmē nobeigumu 10. darbības gadam: līdzšinējo valdi atlaidīs pelnītā atpūtā, no aizvadītā gada darbības izlobīs pamatus un norādījumus turpmākajiem uzdevumiem; no pagājušā darba gada paliks daudz jauku atmiņu un daudz jaunu draugu, bet pār visu izjūta, ka daudzi darbi godam paveikti. Protams, daudz kas bija pēdējā brīdī sasteigts vai nemaz neizdevās (jāatceras tikai Lieldienas, Hutenenījs), netrūka raižu, bet — netrūka arī prieku un smieklu.

Kongresa uzdevums būs pārrunāt nākošos kursus un draudzības dienas, citus sarīkojumus un salidojumus. Vai turpināt interesēties par latviešu skolu darbību un atbalstīt raidījumus uz okupēto Latviju no Madrides? Vai turpināt izmantot laikraksta „Latvija Amerikā" LNJAK vajadzībām piešķirto sleju un izsūtīt apkārtrakstus? Kongresā var rasties jaunas domas un ierosmes, var izvirzīties jauni vadītāji, jauni sekotāji apvienības mērķiem. Vai tas notiks, atkarāsies no pašiem kongresa dalībniekiem, atkarāsies no fakta, vai LNJAK ir dzīva organizācija. Dzīva organizācija ir tāda, kas pastāvīgi aug un mainās reizē ar tās biedru prasībām. Tas nozīmē, ka ne vienmēr domātāji un darītāji ir tikai valdes locekļi, visbiežāk tie ir biedri, kas izsaka savas domas un arī palīdz tās īstenot. Katram jaunietim ir savas intereses un katrs labprāt piedalās tādos pasākumos, kuri šīs intereses sekmē. Un šādiem pasākumiem jādzimst LNJAK kongresos.

Sestdien, 9. oktobrī, Sv. Jāņa baznīcas zālē, 10. un 11. oktobrī Latviešu namā — šajās trīs dienās un divās vietās sāksies vesela nākošā darbības gada notikumu virkne. Kongresā pārrunās arī vajadzību mainīt LNJAK statūtus, kas pēdējoreiz papildināti 1959. gadā un, pēc līdzšinējās valdes ieskatiem, ne gluži vairs atbilst šāsdienas prasībām. Valde domā, ka pastāvošā delegātu sistēma būtu maināma, dodot katram biedram kongresā balss tiesības, lai panāktu visu biedru pilnīgāku līdzdarbību. Valde arī domā, ka tās pašreizējais sastāvs ar 9 locekļiem ir par mazu, lai sekmīgi veiktu visus uzdevumus, kādēļ būtu paaugstināms uz 13. Valdes locekļu minimālais vecums būtu vēlams 18 gadu, jo tas garantētu vairāk pieredzes un zināšanu. Valdes locekļus ievēl uz vienu gadu ar vienkāršu balsu vairākumu aizklātās vēlēšanās, kandidēt var katrs LNJAK biedrs. Aktīvs biedrs var būt katrs jaunietis 14—30 gadu vecumā. Ikviens var piedalīties kongresā, runāt līdz un priecāties sarīkojumos; vēlēt valdi un balsot par rezolūcijām gan var tikai delegāti. Pulciņi, kas sastāv LNJAK, sūta uz kongresu pa vienam delegātam uz ik 5 biedriem, bet LNJAK biedri, kas nesastāv pulciņos, kongresā var piedalīties kā delegāti, ja ir rakstisks pilnvarojums no 4 citiem biedriem, kas tāpat nesastāv pulciņos. Par LNJAK biedru 11. kongresā uzskatīs katru, kas pie reģistrēšanās par 1 dol. izpirks 1965./66. gada biedra karti. Šo izdoto dolaru daudzkārt saņem atpakaļ pazeminātajās cenās sarīkojumos un pilnīgās ziņās par to, ko jaunieši dara un domā visās malās.

Kongresa dalībnieku reģistrēšanās 9. oktobrī Sv. Jāņa baznīcas zālē (200 Balmoral Ave.) plkst. 8—10 no rīta. Kongress katru rītu sāksies plkst. 10 un beigsies plkst. 4.30 pēcpusdienā, bet pēdējā dienā kongresa nobeigums plkst. 3 pēcpusdienā.

★

Sestdienas vakarā plkst. 8 Latviešu namā notiks kongresa balle. Būs skaņīga kapella, jautra sabiedrība, bole un — izvēlēs karalieni.

Svētdienas vakarā notiks raibu raibais vakars „Rudens lapās" (un vējos!) Sidrabenē. Šai vakarā ieeja tikai kongresa dalībniekiem, kādēļ nepieciešama vārda kartīte. Ieteicams silts apģērbs. Būs dejas, dažādi gardumi un ugunskurs, bez tam dažādas rīcības komitejas izdomātas, pagaidām slepenas nodarbības.

Pirmdienā starp nopietnām pārrunām par turpmāko darbību būs iesprausta „asa cīņa" starp zēniem un maigās ģints pārstāvēm par dažādiem tematiem, kas abām pusēm tuvu sirdij.

★

Staburaga pulciņš ziņo, ka 17. oktobrī no plkst. 4.30 — 7.30 vakarā Latviešu namā notiks pirmā saviesīgā sanāksme. Laipni ielūgti visi jaunieši, kuriem interese būt jauniešu sabiedrībā. Būs atspirdzinājumi un deja.

„NĀVES JŪRAS PERGAMENTI" TORONTO

Oktobra beigās Karaliskajā Ontario mūzejā Toronto būs interesanta izstāde. Pirmoreiz publikai būs pieejami apskatei 1947. gadā Nāves jūras tuvumā atrastie senie raksti. Pirmos atrada divi gani, meklēdami no ganāmpulka noklīdušās aitas. Pēc tam dienas gaismā nākusi laba tiesa pergamentu, par kuriem domā, ka tos rakstījuši kādas jūdu sektas — esēņu — piederīgie, kas darbojušies ap kristīgās ēras sākumu. Zinātnieki, kas vēl joprojām nododas šo pergamentu tulkošanai, jau ieguvuši svarīgus datus par Bībeles tekstiem un Palestīnas reliģijām, literatūru un politiku pirms 2000 gadiem.

Karaliskajā Ontario mūzejā būs izstādīti 14 pergamenti, no tiem svarīgākais 12 pēdu garš pilnīgs psalmu rullis, bez kura vēl tikai viens pergamenta rullis atrasts pilnīgi nebojāts. No pārējiem 13 atlikuši tikai fragmenti. Izstādē būs redzamas arī krūkas, kurās pergamenti uzglabāti, tintes tvertnes un citi ikdienā lietojami priekšmeti.

Jāpiemin, ka šī izstāde Kanadā būs skatāma vienīgi Toronto un Nacionālajā mūzejā Otavā. Izstādi Toronto atklās 26. oktobrī, tā ilgs līdz 15. nobembrim; ieeja pieaugušiem 25 centi, bērniem un skolēniem brīva S.

BREMELIJA

◉ Toronto pievārtē esošajā Bremelijā (Braemalea) jau vairākus gadus rīko piemājas dārzu izdaiļošanas sacensības. Šogad sacensībās piedalījās ap 700 vietējo māju īpašnieki, no kuriem 39 izraudzīja finālistos; no tiem 10 savukārt tika godalgoti. Par labāko mājas dārza kopēju šogad atzina latvieti Valdemāru Eizenarmu, kas reizē ar pirmo vietu izpelnījās arī 250 dol. lielu naudas balvu. Dārzu vērtēšanu sāka jau jūnijā, un to veica Niagaras dārzkopības skolas audzēkņi un mācības spēki. Arī iepriekšējos gados uzvarētāja bija latviete, kas precējusies ar cittautieti.

R. N.

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED

izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozītiem, atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā
491 College St., Toronto 4,
LATVIEŠU NAMĀ,
tel. 924 - 2775,
no pirmd. līdz piektd. no plkst. 12—8 vak.
Kreditsabiedrības aktīvs uz 1965. g. 30. jūniju bija $1,235,600.00.

Andris Ints Betmanis beidzis Toronto universitātes ģeoloģijas inženieru fakultāti ar B. A. Sc. gradu un iesaistījies Temagami ezera pētniecības darbā. Viņš sastāv korporācijā Lettonia.

ANDREJSONS
APDROŠINA.
463 — 7313

PATEICĪBA

Sirsnīgi pateicos visiem, kuri atcerējās mani manā slimības laikā ar laba vēlējumiem un sveicieniem. It sevišķi Tilmaņa k-dzei, Slavieša k-dzei, Boža, Purva un Tamberga ģimenēm.

Irēne Miķelsons

TORONTO ZIŅAS

◉ Sv. Andreja ev.-lut. draudzes Pļaujas svētku dievkalpojumu ar vairākām dziesmām kuplināja draudzes koris diriģenta A. Purva vadībā. Pēc dievkalpojuma draudzes dāmu komiteja Annas Ķikules vadībā bija rīkojusi sabiedrisku vakaru ar tējas galdu, kurā piedalījās ap 250 draudzes locekļu un viesu. Sarīkojumā māc. A. Čops referēja par tematu „Vārdi un darbi", beidzot ar filmas izrādi par dzīvi Sidrabenē aizvadītajā vasarā. Māc. A. Čops uzņēmis ap 600 pēdu garu filmu, sākot ar pavasara uzpošanas darbiem Sidrabenē un beidzot ar bērnu vasaras nometnes slēgšanu.

◉ Daugavas vanadzes savas priekšnieces Monikas Jonānes vadībā jau uzsākušas rosīgu darbu gadskārtējā Ziemsvētku tirdziņa organizēšanai. Šogad tas paredzēts 4. un 5. decembrī Latviešu namā. Tirdziņa atlikums paredzēts palīdzības darbam, jaunatnes atbalstam un citiem labdarīgiem mērķiem, tādēļ vanadzes jau laikus vāc dažādas mantas un ziedojumus pasākuma sekmēšanai. Par vienu no rosīgākajām darbiniecēm jau vairākus gadus izrādījusies Kristīne Gādīgā, kuras piedzīvojumu pūrā ir gan jaukas, gan arī bēdīgas atmiņas. Tā, piemēram, sirmā Bajāra māmuļa, ziedojumu vākšanas laikam tuvojoties, pati ierodas nodot savus izstrādājumus vai ārtavu. Bet gadās arī pretēji piedzīvojumi, — apmeklējot kādu it turīgu ģimeni, jādzird ne tikai noraidījums, bet reizēm arī neglītas piezīmes. Tomēr tautiešu atsaucība visumā ir teicama, un K. Gādīgā šogad savākusi jau 85 dol. naudā un ap 35 dažādus izstrādājumus.

◉ Gleznotāja T. Grīnberga darbu izstāde paredzēta no 30. oktobra līdz 6. novembrim Sv. Jāņa baznīcas telpās. Izstādē būs skatāmas ap 50 T. Grīnberga pēdējā laikā darinātu eļļas gleznu ar dažādiem sižetiem. Izstādes atklāšana 30. oktobrī, plkst. 5.30 vakarā. Skate būs atvērta katru darbdienu no plkst. 6—9 vakarā, bet sestdienās un svētdienās no plkst. 3 dienā līdz 9 vakarā.

◉ Sv. Jāņa ev.-lut. draudzes mantu loterijas laimesti krituši šādām lozēm: Nr. 407, 408, 456, 523, 544, 614, 640, 654, 693, 796, 1053 un 1090. Laimesti saņemami Sv. Jāņa baznīcas telpās — 200 Balmoral Ave.

◉ St. Josefa slimnīcā 69 gadu vecumā mirusi Ida Olga Pīrāga. Viņu pēdējā gaitā no Rosar bēru mājas izvadīs māc. A. Čops 9. oktobrī, plkst. 10 no rīta uz Ziemeļjorkas latviešu nodalījumu. Nelaiķe atstāj meitu Ludmilu Kusi ar znotu un divām mazmeitām.

◉ LNAK padomes prezidijs sasauc ārkārtas sesiju 16. oktobrī, plkst. 10 no rīta Hamiltonas latviešu namā, 16 Queen St. N. Sesijas, kā zināms, ir atklātas, un tajās var piedalīties ikviens latvietis, kas vēlas sekot mūsu centrālās organizācijas darbībai un latviešu dzīves aktualitātēm. Sesijā valdes priekšsēdis J. Nīedra sniegs pārskatu par LNAK valdes darbību, bez tam paredzēti vairāki referāti un diskusijas, kuras skars arī jautājumus par sakariem ar okupēto Latviju. Bez tam J. Lejiņš referēs par pašreizējo politisko stāvokli, V. Hazners (KLB priekšsēdis, no ASV) par Latviju okupācijas jūgā, G. Brikmanis par informācijas darbu, J. Mežaks par latviešu kultūras saglabāšanu, V. Upeslācis par BPLA darbības aktivizēšanu, Dr. V. Gulēns par jaunatnes aktivitāti trimdā un P. Dreimanis par Latvijas dabas un kultūras nozīmi jaunatnes audzināšanā. Kā atsevišķu dienas kārtības punktu paredzēts apskatīt turpmāko rīcību Latvijas atbrīvošanas darbā.

◉ Torontietis Valdis Zaķis, kā ziņo Sv. Katrīnu kanadiešu laikraksts, Sv. Katrīnās notiesāts uz 2 gadiem cietumā par ielaušanās mēģinājumu turienes Itona veikalā 5. septembrī. 25 gadus vecais V. Zaķis jūlijā ielauzies arī kādā veikalā Londonā, kur atlauzis seifu un piesavinājies 724 dol. un drēbes. Tiesā V. Zaķis atzinies. Izrādās, ka viņš policijai pazīstams jau kopš 1957. gada, jo vairākkārt sodīts par zādzībām, kaušanos un ielaušanās mēģinājumiem.

◉ Šīs nedēļas nogales sarīkojumi sāksies **8. oktobrī, plkst. 8.15** vakarā ar gadskārtējo inženieru balli Japāņu kultūras centrā, 123 Wynford Dr., Don Millsā. **9. oktobrī, plkst. 8.15 no rīta** skautu kopnieku un gaidu kopnieču kursi Sidrabenē. Kursi turpināsies līdz 11. oktobrim. **Plkst. 6 vakarā Latviešu namā** — latviešu strēlnieku 50 gadu atceres vakars. **10. oktobrī, plkst. 3 dienā Latviešu namā** TLB rīkotais Ed. Virzas piemiņas sarīkojums. **Pl. 5. dienā** mākslinieka O. N. Grebžes gleznu izstādes atklāšana — 47 Pemberton Cr. N., Richmond Hill, Ont.

LONDONA

◉ Vecais strēlnieks Augusts Stīpnieks nosvinējis 75. dzimšanas dienu, kurā gavilnieku apsveica DV nodaļas pārstāvji, pasniedzot dāvanai atpūtas krēslu. A. Stīpnieks dzīvo savās mājās Strasrojā, kur strādā savā 3 akru dārzniecībā.

◉ 70. dzimšanas dienu nosvinējis arī sabiedriskais darbinieks, lugu rakstnieks un gleznotājs Erviņš Ūdris, DV nodaļas biedrs kopš tās dibināšanas. Vairākus gadus viņš vadījis arī vietējo latviešu draudzi, vēl šodien rediģē, pavairo un izsūta Londonas latviešu biļetenu.

Uz nodzīvotiem 65 gadiem atskatījās arī DV nodaļas valdes loceklis Osvalds Ebelis, vecs karavīrs un Latvijas tiesu darbinieks.

Uz pavadītiem 70 mūža gadiem 11. oktobrī atskatīsies DV nodaļas ilggadīgais revīzijas komisijas loceklis, bijušais krievu un Latvijas armijas virsnieks un Pašvaldības departamenta vecākais revidents Harijs Laviņš.

Vilnis

Vai jauna veida koeksistence?

Toronto universitātes ierosmē un atbalstā 8., 9 un 10. oktobrī Varsiti stadionā rīko priekšlasījumu ciklu paneļdiskusiju veidā par vairākiem politiskiem jautājumiem ar sociālistiski-komūnistisku nokrāsu. 8. oktobrī, pl. 8.30 vakarā, piemēram, paredzēts apskatīt revolūcijas un ideoloģijas konflikta jautājumus, 9. oktobrī, plkst. 9.30 no rīta un 2.30 dienā — revolūcija un apvērsumi Dienvidamerikā un Vietnamā, bet 10. oktobrī, plkst. 10 no rīta un 2.30 dienā — revolūcija un tiesības uz pašnoteikšanos un revolūcija un pilsoņu morālā atbildība. Cik zināms, šos referātus un diskusijas radio pārraidīs arī citām universitātēm. Aicinājumus šajos sarīkojumos piedalīties izplatījušas arī vairākas šejienes baznīcas, kā Saint Luke's United Church u. c. Lektoru vidū minēti, piemēram, V. N. Ņekrasovs — „Pravdas" ārzemju šefredaktors, pārstāvji no Dienvidvietnamas atbrīvošanas nacionālās frontes (!), Z. Brzenzinskis — komūnistu jautājumu pētīšanas institūta direktors Kolumbijas universitātē, Patriks Gordons Vokers (Walker) — agrākais Anglijas ārlietu ministrs u. c.

Cik izdevies noskaidrot, šajās sanāksmēs klausītāju vidū būs arī latviešu studenti. Būtu vēlams arī pārējiem latviešiem un nacionāliem darbiniekiem apmeklēt šīs sanāksmes un iespēju gadījumos pacelt piemērotus jautājumus, piemēram, par mūsu „revolūcionārajām" un pašnoteikšanās problēmām.

R. N.

Ar pīpi uz jumta

Šai vasarā kādā laikrakstā varēja lasīt, aicinājumu latviešiem Arizonā iegādāties zemesgabalus, kur, pēc rakstītāja domām, tas esot izdevīgs pirkums. Citi, kas šos piedāvātos zemesgabalus redzējuši, arī izteikuši savas domas, un saka, ka puķēm varot atstāt kādu kaktusu vai dadzi, ka zeme nav nemaz jālīdzina, bet būvkoki tomēr tālu vedami un jauno zemesgabalu īpašnieki vēl nav sākuši celt mājas. Jau otru reizi Ezītis Ņujorkā ir saņēmis ielūgumu no kādas Jaunmeksikas nekustamu īpašumu firmas ierasties kādā Ņujorkas viesnīcā uz pieņemšanu ar brīvām pusdienām un brīvu auto novietošanu. Bez tam izrādīs filmu „Jūsu zelta nākotne." Ir tomēr aizdomas, ka Amerikā un nekur citur neviens par velti nekā nedos, kādēļ arī šoreiz mēģinās ieteikt, cik skaisti un izdevīgi iegādāties zemes gabalu Jaunmeksikā. Lai ietaupītu pūles mani pārliecināt, tad paliku mājā, kaut arī labprāt būtu ēdis tītara cepeti, ja to dotu.

★

Gadās, ka pēc 25 gadiem satiekas atkal skolas biedri, kaut vairāk nekā 10 gadu nodzīvojuši vienā pilsētā. Ņujorka ir lielpilsēta, kurā grūti atrast pazīstamus, ja gadījums nesaved kopā, bet šoreiz tas noticis kādās privātās viesībās. Divi klases biedri nosēdušies blakus, bet nav viens otru vairs pazinuši. Tikai vēlāk atklājies, ka abi no vienas puses un kādreiz kopā gājuši vienā klasē. Kopš skolas beigšanas pagājuši 25 gadi, un šai laikā abi kļuvuši vecāki un, laikam, tā pārvērtušies, ka viens otru nepazinuši. Viens dzīvojis 12 gadu Bronksā, otrs tikpat ilgi Bruklinā, bet abas vietas atrodas Ņujorkas pilsētas robežās,— tikai ap 20 jūdžu atstatu.

MĀC. JĀŅA PRAULIŅA 25 AMATA GADI

Mācītājam Jānim Prauliņam Sv. Katrīnās 6. oktobrī piepildījās 25 amata gadi. Jubilārs ir zemgalietis, dzimis Jaunpils pagastā, bet pirmās skolas gaitas viņš tomēr sāka Vidzemē, Vijciema pamatskolā 1923. gadā. Tad viņa ceļš veda atpakaļ uz dzimto Zemgali, apmeklējot ģimnaziju Dobelē, vēlāk Zaļeniekos. 1936. gada rudenī J. Prauliņš iestājās LU teoloģijas fakultātē, kuru pabeidza 1940. gadā, kandidāta gadu nokalpoja Trikātas draudzē pie māc. Viktora Ozoliņa. Par mācītāju viņu ordinēja archibīskaps prof. Dr. Teodors Grīnbergs 1940. gada 6. oktobrī Doma baznīcā Rīgā. Pēc ordinācijas viņu nozīmēja par Dobeles prāvesta iecirkņa vikāru, vēlāk par Betlēmes zāles draudzes mācītāju Rīgā. 1941. gada 16. jūnijā viņu ievēlēja par Lestenes un Struteles ev.-lut. draudžu mācītāju, kuras viņš apkalpoja līdz 1944. gada 23. oktobrim, pēc tam devās trimdā. Pēc Vācijas kapitulācijas Jānis Prauliņš īsu laiku darbojās par latviešu mācītāju Prāgā un Bratislavā, bet vēlāk Vācijā—Altneuhauzenā, Veidenē un īsu laiku arī Baireitā un Ambergā. 1950. gadā viņš iecelоja ASV un apmetās Čikagā, kur 1956. gada 27. martā ieguva ASV pavalstniecību. 1957. gadā oktobrī viņu ievēlēja par mācītāju Londonas, Sv. Katarīnu un Niagaras latviešu ev.-lut. draudzēs Kanadā, kuras jubilārs apkalpo vēl šodien.

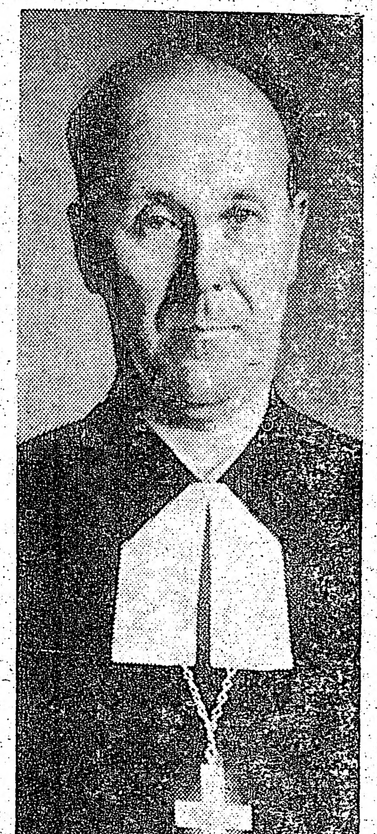

J. L.

SAV. VALSTĪS

SANFRANCISKO

◉ Latvijas universitātes dibināšanas atceres akts notika 26. septembrī Latviešu namā. Apceri par Latvijas universitāti sniedza Valdemārijas seniors L. Stabulis. bet akadēmisko runu par tematu „Pētījumi un reālās iespējas starpplanētu satiksmē" teica inž. R. Blāķis. Nobeigumā Valdemārijas dāmas un zintenieces apmeklētājus pacienāja ar kafiju un cepumiem.

C.

BAFALO

◉ Pēdējā laikā Bafalo tautiešos notikusi sakustēšanās. K. Seiļūns nopircis jaunu un jauku īpašumu Vestsenekā, uz kurieni ar ģimeni pārgājis dzīvot. Inženieris Andrejs Saule no Tonavandas pārcēlies uz Bartas pilsētiņu pie Ontario ezera, nopērkot tur nekustamu īpašumu. No savas darba vietas uz Pensilvēniju pārcelts inženieris Jānis Līpacis, kurš ar ģimeni Bafalo jau atstājis. Jaunā darba vietā uz Filadelfiju pārcēlies arī inženieris Rūdolfs Blaumanis.

ml.

DENVERA

◉ Denveras korporāciju kopas stipendija 1965. gadam piešķirta filoloģijas studentei Dacei Ivertei. Denveras universitātē doktora gradu tiesību zinātnē ieguvis Krišjānis Ingenbergs.

V. Z.

Raiņa vakars Ka

Raiņa lirika, drāmu fragmenti un dziesmas ar autora tekstu aizpildīja divi stundu garās programmas galveno daļu dzejnieka piemiņai veltītajā vakarā 2. oktobrī Kalamazū. Pirmajā daļā baltu filoloģe Rasma Sināte runāja par Raiņa dzejas trim mūžiem: pagātnē, tagadnē un nākotnē. Beigu posmā drāmu fragmentus ievadīja dzejnieces A. Kaugara komentāri. „Ja Raiņa simboliskā ideju drāmas piedzīvojušas pārpildītas zāles un tautas masu jūsmu, tad tas noticis laikos, kad ļaudis paši bijuši pārpersonigi ideālu aizrauti," A. Kaugars cita vidū teica. „Turpretī laikos, kad tautas dzīve ritējusi mierā un pārticībā, ideju drāmu cienītāju loks robežojies ar šaurākām intelektuāļu aprindām. Bet „Pūt, vējiņi" bijusi populāra vienmēr, visos laikos. Varbūt tas tādēļ, ka šo drāmu apspīd trimdinieka ilgu sāpīgais skaistums, — tas pats, kas staro pār Jāņa Akurātera „Kalpa zēna vasaru" un Jāņa Veseļa „Blazmas staigātājiem". Rainis te savijis trimdinieka ilgu dziesmu ar smalku, dziļu individuālas psichologijas risinājumu. Vairākplākšņaina [illegible]

[illegible]

Čurļonis

Čurļoņa gara latviešiem ir visumā svešs. Čurļonis ir mūsu brāļu tautas redzamākais un pazīstamākais mākslinieks ar traģiski īsu mūžu, [illegible]

pulks.   Foto: JAK

Vai jauna veida koeksistence?

ronto universitātes ierosmē atbalstā 8., 9. un 10. oktobrī siti stadionā rīko priekšlasī- ciklu paneļdiskusiju veidā vairākiem politiskiem jau- iem ar sociālistiski-komū- sku nokrāsu. 8. oktobrī, pl. vakarā, piemēram, paredzēts atit revolūcijas un ideoloģi- konflikta jautājumus, 9. ok- plkst. 9.30 no rīta un 2.30 — revolūcija un apvērsumi vidamerikā un Vjetnamā, 0. oktobrī, plkst. 10 no rīta .30 dienā — revolūcija un u pašnoteikšanos un re- ija un pilsoņu morālā at- a. Cik zināms, šos referā- diskusijas radio pārraidīs tām universitātēm. Aicinā- šajos sarīkojumos pieda- izplatījušas arī vairākas še- baznīcas, kā Saint Luke's t Church u. c. Lektoru vidū piemēram, V. N. Nekra- „Pravdas" ārzemju šef- tors, pārstāvji no Dievid- āmes atbrīvošanas nacionā- ontes (!), Z. Brzezinskis ninistu jautājumu pētīša- stitūta direktors Kolumbi- iversitātē, Patriks Gordons s (Walker) — agrākais An- ārlietu ministrs u. c. izdevies noskaidrot, šajās smēs klausītāju vidū būs tviešu studenti. Būtu vē- uri pārējiem latviešiem un darbiniekiem ap- šis sanāksmes un iespēju umos pacelt piemērotus jau- , piemēram, par mūsu cionālajām problēmām. R. N.

pīpi uz jumta

vasarā kādā laikrakstā va- t, aicinājumu latviešiem iegādāties zemesgabalus, ēc rakstītāja domām, tas devīgs pirkums. Citi, kas ēdāvātos zemesgabalus re- , arī izteikuši savas do- un saka, ka puķēm varot kādu kaktusu vai dadzi, e nav nemaz jālīdzina, bet ki tomēr tālu vedami un zemesgabalu īpašnieki vēl skuši celt mājas. Jau otru zitis Ņujorkā ir saņēmis ņu no kādas Jaunmeksikas ma, kas piedāvā ... kādā Ņujorkas viesnīcā nemšanu ar brīvām pus- un brīvu auto novietoša- tam izrādīs filmu „Jūsu ākotne." Ir tomēr aizdo- Amerikā un nekur citur par velti neko nedod, kā- šoreiz mēģinās ieteikt, isti un izdevīgi iegādāties gabalu Jaunmeksikā. upītu pūles mani pārlieci- i paliku mājā, kaut arī būtu ... tītāra cepeti.

★

s, ka pēc 25 gadiem satie- skolas biedri, kaut ne 10 gadu nodzīvojuši lsētā. Ņujorkā ir lielpil- grūti atrast pazīsta- gadījums nesaved kopā, tas noticis kādā pie- iestībās. Divi klases bied- dušies blakus, bet nav tur vairs pazinuši. Tikai tikājies, ka abi no vienas n kādreiz kopā gājuši lasē. Kopš skolas beigša- jāuši 25 gadi, un šai lai- kjuvuši vecāki un, lai- pārvērtušies, ka viens pazinuši. Viens dzīvojot Bronksā, otrs tikpat il- dīnā, bet abas vietas dzī- latviešu pilsētas robežās,— 20 jūdžu atstatu.

Raiņa vakars Kalamazū

Raiņa lirika, drāmu fragmenti un dziesmas ar autora tekstu aizpildīja divi stundu garās programmas galveno daļu dzejnieka piemiņai veltītajā vakarā 2. oktobrī Kalamazū. Pirmajā daļā baltu filoloģe Rasma Sināte runāja par Raiņa dzejas trim mūžiem: pagātnē, tagadnē un nākotnē. Beigu posmā drāmu fragmentus ievadīja dzejnieka A. Kaugara komentāri. „Ja Raiņa simboliskās ideju drāmas piedzīvojušas pārpildītas zāles un tautas masu jūsmu, tad tas noticis laikos, kad ļaudis paši bijuši pārpersonīgu ideālu aizrauti," A. Kaugars cita vidū teica. „Turpretī laikos, kad tautas dzīve ritējusi mierā un pārticībā, ideju drāmu cienītāju loks robežojies ar šaurākām intelektuāļu aprindām. Bet „Pūt, vējiņi" bijusi populāra vienmēr, visos laikos. Varbūt tas tādēļ, ka šo drāmu apspīd trimdinieka ilgu sāpīgais skaistums, — tas pats, kas staro pār Jāņa Akurātera „Kalpa zēna vasaru" un Jāņa Veselа „Blazmas staigātāji". Rainis te savijis trimdinieka ilgu dziesmu ar smalku, dziļu individuālas psicholoģijas risinājumu. Vairākplākšņaina Raiņa māksla vienmēr... „Rīgas ragana," Raiņa pēdējais drāmatiskais darbs, nav ietilpināta okupētajā Latvijā izdotajos Raiņa rakstos. Kādēļ? Lai atceramies jautājumu un atbildi (Vai Rīgu atdod tu, tauta? — Nē, nē! Tā krieviem nav ļauta.), lai atceramies lugas izskaņas vārdus (Pēter, car, vai uzvarēji? Cik būs ilga tava vara? Celsies viena brīva tauta, kā no jūras celas kaiva!). Ja atceramies šīs dažas rindas vien, tad saprotam, ka okupācijas varai Rīgas raganu tautā laist bīstami."

Daltona teātra modernā iekārta ļāva režisoram K. Dzeldem-Baltpurviņam sadarbībā ar dekorātoru Arnoldu Sildegu un apgaismotāju Aug. Ābolіņu risināt programmu tikpat kā bez starpbrīžiem, gan atverot un aizverot daudzos priekškarus, gan lietojot gremdējamo proscēniju un pēc vajadzības pārnesot spilgtās gaismas kūli no viena stūra uz otru satumsušajā skatuvē. Pats iespaidīgākais bija „Rīgas ragana" fragments, kuru skandēja Valdis Hermanis (cars Pēteris) un Mirdza Paudrupe (Dedze) — grimā un kostīmos ar pazīstamās pilsētas siluetu skatuves fonā. „Pūt, vējiņi" prologu deklamēja A. Balodis, Jāzepa monologus — R. Rollis. Raiņa aforismus lasīja V. Hermanis, bet Induļa un Mintauta dialogu (lugā „Indulis un Ārija") — R. Spuris un A. Gaiķis. Raiņa dzejoļus un prologu lugai „Uguns un nakts" skandēja režisors K. Dzelde-Baltpurviņš. Viņš arī bija sastādījis visu vakara programmu, izvēlēdamies lugu fragmentus, aforismus, dzejas un dziesmas ar autora tekstiem. Tās dziedāja tenors P. Lielzuika un koris Dziesmu Vairogs dir. A. Kalnāja vadībā.

Vakara ievadījumā rīcības komitejas priekšsēdis P. Lizenbergs uzsvēra, ka Rainis ar saviem darbiem runājis uz mūsu tēviem, runā uz mums un runās uz nākamajām audzēm. Lielajā skatītāju telpā redzēja pa tukšai rindai: bija ieradušies ap 180 klausītāju. Šim jautājumam pieskārās Dr. Valdis Muižnieks programmas izpildītājiem rīkotajās vakariņās Latviešu biedrībā, kurās piedalījās arī organizāciju pārstāvji: „Ja gribam saistīt jaunatnes interesi, ja vēlamies paturēt jauniešus mūsu sabiedrībā, tad vienīgā saite var būt latviskās kultūras demonstrējumi kvalitātīvi augstā izpildījumā, kā tas bija šovakar. Ar biedrību gadasvētkiem, bazāriem, ziedoņa un rudens ballēm mums jauniešus nepiesaistīt. Loteriju biļetes ar lielu dedzību mēdzam izplatīt mēnešiem iepriekš. Kas mūs kavēja to darīt Raiņa vakaram? Tukšās krēslu rindas nav apsūdzība tiem, kas palika mājās, bet brīdinājums rīkotājiem. Ja kultūras lietas vērosim apatijā un sarīkojumos nonāksim viesīgas sadzīves līmenī, savus jauniešus būsim zaudējuši!"

Raiņa vakaru rīkoja kopīgi visas Kalamazū organizācijas. Sekojot Čikagas jaunatnes kopas ielūgumam, visi izpildītāji ar šo pašu programmu 30. oktobrī viesosies Čikagas latviešu biedrībā.

A. Zaļinskis

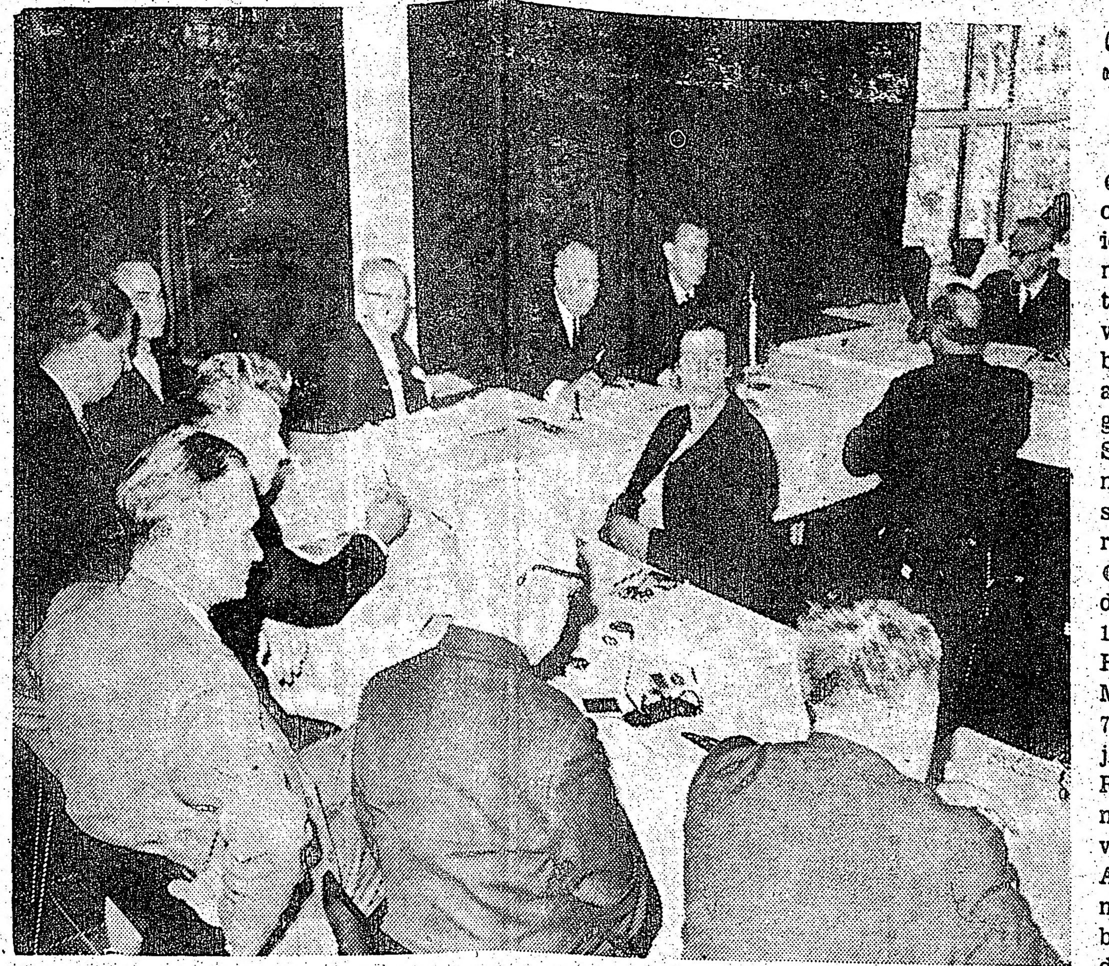

LAK EC sēdē Oldenburgā: no labās — V. Janums, sapulces prezidijs I. Reitmanis, Br. Pavasars, M. Salnā, līdzšinējais LAK EC prezidija pr-dis A. Abakuks, jaunais LAK EC prezidija pr-dis J. Ranka, Kr. Krūmiņš, J. Andrups, A. Kroders un I. Freimanis; galda ielokā — M. Zariņa un O. Mazarkevics. Foto: V. Lēmanis

Apstiprināti Kultūras fonda valdes locekļi un referenti

Amerikas latviešu apvienības centrālās valdes sēdē 25. septembrī Ņujorkā, par kuru mūsu laikraksts jau ziņojis, apstiprināti arī Ziemeļamerikas un ALAs kultūras fonda valdes locekļi un referenti. Humānitārajās un sociālajās zinātnēs valdes loceklis ir prof. V. Klīve un referenti prof. E. Kāpostiņš, Dr. B. Jēgers un Anita Liepiņa. Techniskajās un dabas zinātnēs valdes loceklis ir prof. O. Grotāns un referenti prof. V. Osvalds prof. V. Burkēvics un Dr. A. Karps, no kura gan vēl saņemama piekrišana. Rakstniecībā valdes loceklis ir E. Raisters un referenti J. Bičolis, prof. H. Tichovskis un I. Vīksna. Tēlotājmākslās valdes loceklis ir M. Krūmiņš un referenti A. Treibergs, A. Sīmanis un D. Miezājs. Daiļamatniecībā valdes loceklis ir H. Mercs (Ziemeļamerikas fondā) un O. Grīns (ALAs fondā), bet referenti A. Sildegs un J. Kļaviņš. Mūzikā valdes loceklis ir prof. A. Ābele un referenti A. Kalnājs, A. Šturms un A. Purvs. Teātra mākslā valdes loceklis ir J. Neimanis un referenti P. Ozols, R. Vītola-Birzgale un A. Mača.

S I T I E N I   U N   P R E T S I T I E N I

(Pārnesums no 2. lpp.)

trimdā no 1945. — 1961. gadam izdotas 3400 latviešu grāmatas 6,5 milj. eksemplāros. To vidū ap 500 latviešu darbu izdoti svešvalodās, vairums no tiem par Latviju, tās tautu un kultūru, par Latvijas likteni okupācijas laikā, kā arī daudz latviešu zinātnieku pētījumu dažādās nozarēs.

Šī vispusīgā informācija nepalika bez atbalsta. Tā „Berlingske Tidende" ievietoja rakstu „Protests par kādu grāmatu izstādi," kas sākas ar vārdiem: „Latviešu grāmatu izdevējs Kopenhāgenā apgalvo, ka Baltijas zemju grāmatu izstāde, kuru rīkoja Dānijas un Pad. savienības tuvināšanās biedrība, sniedz nepareizas ziņas." Laikraksts sniedz arī I. Reitmaņa preses konferencē iegūto informāciju.

Žurnālisti Imantas apgāda telpās iepazinās ne tikai ar Imantas apgāda, bet arī ar citu izdevniecību grāmatām un to teicamo kvalitāti. Preses pārstāvji varēja salīdzināt trimdas latviešu grāmatas ar 25 gadus krieviem paklauto baltiešu grāmatu klāstu.

Imanta Reitmaņa sniegtā informācija bija pretsitiens krievu propagandai un pakalpojums visai latviešu lietai, Reitmanis runāja visu Dānijas latviešu organizāciju vārdā.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

KALAMAZŪ

⊙ Sakarā ar Pļaujas svētkiem, vairāki Kalamazū ev.-lut. latviešu draudzes locekļi nodevuši baznīcai naudas dāvinājumus, kuŗa izlietojama jaunu krēslu iegādei, blakustelpām, virtuves izbūvei, priekštelpu grīdsegas sagādei un citām vajadzībām.

⊙ Aina Artmane arī šai gadā piedalās Mičigenas valsts apmēra izstādē Detroitā ar rokdarbiem.

⊙ 3. oktobrī miris Kalamazū latviešu draudzes loceklis — 59 gadu vecais Monvids Bērtiņš-Bērziņš. Viņa izvadīšana no Kalamazū Langland apbedīšanas nama uz Riversaidas kapu latviešu nodalījumu notika 6. oktobrī. Funerālijas vadīja māc. A. Piebalgs.

⊙ Koris Dziesmu Vairogs sagatavojis koncerta programmu, ar kuŗu 6. novembrī viesosies Milvokos, 7. novembrī Čikagā un 4. decembrī Indianapolē.

ŅUARKA

⊙ Savā mājā Ņuarkā 3. oktobrī pēkšņi ar sirdstrieku 53 gadu vecumā miris Kārlis Biernis. Viņš bija Amerikas latviešu draudžu pārvaldes kasieris, Amerikas latviešu apvienības revīzijas komisijas loceklis, darbojās Amerikas latviešu palīdzības fondā par Ņudžersijas pārstāvi, bija Ņujorkas latviešu luterāņu draudzes revīzijas komisijas loceklis, pirms tam ilgāku laiku pildot draudzes priekšnieka pienākumus. Vienmēr aktīvi piedalījies draudzes un citu latviešu organizāciju dzīvē, mēģinot izlīdzināt domstarpības, kur tādas radās. Sēru piemiņas brīdis notika Bruklinas Bētlemes baznīcā 6. oktobrī, piedaloties visiem trim Ņujorkas mācītājiem, organizāciju pārstāvjiem un draudzes locekļiem.

I.

ŅUJORKA

⊙ Ņujorkas latviešu biedrības 2. oktobŗa sanāksmē debatēja par iespējamiem statūtu grozījumiem. Pēc līdzšinējiem statūtiem biedrs pēc 7 mēnešu nodevu nemaksāšanas automatiski no biedrības izstājās. Nolēma nākt ar jauniem priekšlikumiem nāk. gada janvāŗa ģenerālsanāksmē. Sekoja saviesīgs vakars ar dziesmām un dejām. Nākošā sanāksme 16. oktobrī ar Dr. K. Oša referātu par dvēseles spēkiem.

⊙ Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes svētdienas skolu uzvedumā 17. oktobrī pl. 3 pēcpusdienā High School of Fashions telpās Manhatenā, 225 W. 24. ielā, starp 7. un 8. aveniju, piedalīsies Ņujorkas skolu audzēkņi. Rādīs Raiņa Saulgriežu pasaku 5 cēlienos Ņinas Melbārdes-Lagzdiņas vadībā. Dekorācijas veidojusi Anda Saliņa. Ieeja pret programmām, kas iepriekšpārdošanā dabūjamas pie skolu pārziņiem vai draudzes namā Bruklinā.

⊙ Alfrēda Kalniņa skaņdarbu koncerts 2. oktobrī Carnegie Recital zālē Manhatenā bija izpārdots. Zālē apmēram 300 vietu. Piedalījās Ženija Bērzkalne, Ārijs Kellijs, Uldis Baumanis un Anatolijs Bērzkalns. Koncertu rīkoja Latviešu skaņu mākslinieku kopa.

DENVERA

⊙ Uz 75 mūža gadiem atskatījās Denverā pazīstamā sabiedriskā darbiniece Alma Januma. Jubilāri apsveikt viņas dzīvesvietā ieradās DV apv. pr-ks V. Zobens dāmu kopas pr-ce R. Balode un rev. kom. pr-dis E. Lindemanis, pasniedzot velti — koka šķīvi, Latviešu kluba pr-ks Dr. A. Dargevics ar dāmu komitejas pr-ci E. Šiferi (ziedi un aploksne) un Denveras skolas padomes pr-dis H. Rollis (grāmatas un ziedi).

Draudzes dāmu komiteja bija rīkojusi draudzes vakaru, kuŗā godināja jubilāri (jaunā iespieduma Bībele un ziedi). A. Januma kopš 1957. gada vada Denveras latviešu skolu un aktīvi piedalās DV, Latviešu kluba un draudzes dāmu kopās. Gavilniece ir DV organizācijas priekšnieka V. Januma brāļa dzīvesbiedre.

⊙ DV apvienība Kolorado, kas nodibinājās Denverā š. g. 30. martā, darbības izveidošanai rīkos mantu loteriju, kas paredzēta eglītes vakarā decembrī. Īsajā darba laikā apvienība sarīkojusi 1 koncertu, biedru vakaru un izbraukumu Kolorado kalnos. Apvienības valdes sastāvs: pr-ks V. Zobens, vicepriekšsēži H. Rollis un A. Timermanis (Colorado Spr.), sekretārs — J. Richters, kasiere — M. Rituma, biedrzinis — aprūpes daļas vad. I. Balodis. Vanadžu pr-ce R. Balode, vietnieces — E. Lindemane un A. Timermane (Colorado Spr.), sekretāre — Z. Rolle, kasiere — I. Volesa. Revīzijas komisijā darbojas E. Lindemanis, J. Krūmiņš un K. Krusts.

TAKOMA

⊙ DV organizācijas 20 gadu jubilejas akts ar sekojošu Pļaujas svētku sarīkojumu — balli Takomā notiks 16. oktobrī pl. 6.30 vakarā Hammond organ firmas zālē, 2101 N. 30th. Aktā piedalīsies mācītāji Edm. Mačs un J. Mednis, runās DV organizācijas līdzdibinātājs un pirmās valdes loceklis E. Vērzemnieks, deklamēs M. Ercums.

GRAND RAPIDI

⊙ DV apvienības šaušanas sacīkstes notika agr. V. Pogas saimniecībā pie Loveles. Par labu šāvēju sevi atestēja vanadzēnu klases dalībnieks Guntis Kalējs, no iespējamiem 100 punktiem sasniedzot 99. Strēlnieku klasē (iespējami 150 p.) 1. vietā ierindojās M. Jansons ar 134. p., 2. U. Kalējs — 129 p. un 3. A. Sarma — 114 p. Jauniešu klasē: 1. K. Daukša ar 46 p. no iespējamiem 100. Vanadzēnu klasē 1. G. Kalējs ar 99 p., 2. U. Kalējs — 97 p. un 3. P. Daukša — 95 p. Par galveno tiesnesi darbojās J. Radziņš. Sacensības atklāja un nobeigumā balvas un atzinības rakstus izdalīja DV apvienības pr-ks A. Barkāns.

⊙ Gundārs Strautnieks, kas darbojas par fiziskās audzināšanas skolotāju Gādvina vidusskolā un šai vasarā bija nometnes direktors Gaŗezerā, informē, ka minētajā vidusskolā pastāv lieliskas iespējas nodarboties ar sportu attiecīgu instruktoru vadībā. Latvieši šīs iespējas līdz šim nav izmantojuši; liekas, tādēļ, ka lielākajai sabiedrības daļai par to nav bijis zināms. Pirmdienās, trešdienās un piektdienās no plkst. 7—8 vakarā visa ģimene varot izmantot par brīvu telpu peldbaseinu, bet tikai pieaugušie no 8—9 vakarā trešdienās un piektdienās. Labiem peldētājiem treniņi otrdienās un ceturtdienās no 8—9 vakarā, Gādvina skolas rajonā dzīvojošiem par brīvu, bet pārējiem 1 dol. Bez tam skolā noorganizēti dažādi kursi — angļu valodā, gleznošanā, adīšanā, niršanā, kas esot ļoti populāra, golfa spēlē, volejbolā u. c. Tuvāka informācija pie G. Strautnieka (tālr. 454-3241) vai skolas fiziskās audzināšanas birojā (tālr. 452-2197).

⊙ Vienības draudzē par labu vidienes apgabala ev.-lut. draudžu īpašumam Gaŗezers līdz šim ziedojuši 64 draudzes locekļi un citi labvēļi kopsummā 1675 dol. Gaŗezera atbalstītāju kopas pagaidu priekšnieks P. Golts attieksmē uz līdzekļu vākšanu un materiālo stāvokli cita vidū izteicās: „Ziedojumu akcija par labu Gaŗezeram nav beigusies, jo paredzēts no katra dalībnieka lūgt 30 dol., lai izpirktu kopīgo vidienas apgabala latviešu draudžu īpašumu no parādiem. Tuvākā nākotnē kopas pagaidu valdes locekļi apmeklēs mājās tos kopas dalībniekus, kuŗi solījušies ziedot papildus līdzšinējam devumam, kā arī lūgt no tiem, kuŗi līdz šim nav paguvuši ziedot. Parāds vēl ir 85.000 dol., un par šo summu jāmaksā 6 proc. Domāju, ka Gaŗezers visiem patīk. Par to liecina aizvadītās vasaras apmeklētāju skaits, kas sniedzās tūkstošos." Vienības draudzē līdz šim lielākais atsevišķas personas vai ģimenes ziedojums bijis 80 dol., mazākais 5 dol.

Čurļonis un viņa vārda daudzinātāji

Pazīstamais lietuviešu dziesmu un kokļu ansamblis Čurļonis, kas nosaukts izcilā lietuviešu komponista un gleznotāja vārdā un šogad atskatās uz 25 darbības gadiem.

Foto: Tėviškės Žiburiai

Čurļoņa vārds latviešiem ir visumā svešs. Čurļonis ir mūsu brāļu tautas redzamākais un vispusīgākais mākslinieks ar traģiski īsu mūžu, bet viņa degtā gara gaisma ir tik stipra lietuviešu tautā, ka viņa vārds un darbi paliks tautas kultūrā kā viens no stūrakmeņiem. Izņemot Zentas Mauriņas īsu eseju par šo lietuviešu gara milzi, mums nav iespēju ieskatīties dziļāk Čurļoņa gara pasaulē, bet, zinot ar kādu sirdsdedzi, mīlestību un cieņu lietuvieši viņu cildina, mums nav šaubu, ka viņi to dara pamatoti.

Mikalojs Konstantīns Čurļonis (Mikalojus Konstantinas Čiurlionis) dzīvojis tikai 35 gadus (šogad atzīmē viņa 90. dzimšanas gadu), bet savā īsajā mūžā viņš apaugļojis plašus mākslas novadus: ar 13 gadiem sācis komponēt, beidzis Varšavas konservātoriju, papildinājies Leipcigā, bet ar 1904. gadu pievērsies glezniecībai un savos meklējumos bijis tik īpats, ka viņu uzskata par pirmo abstraktās mākslas celmlauzi. Čurļonis nepazinis atpūtas: viņš organizējis korі, harmonizējis lietuviešu tautas dziesmas, iedziļinājies matēmatikā, psicholoģijā, vēsturē, austrumu reliģijās, studējis lietuviešu valodas bagātības un savas dzīves pēdējos sešos gados uzgleznojis vairāk nekā 220 darbu. Akceptējot Z. Mauriņas uzskatu, ir jāpievienojas, ka „māksla Čurļonim bija kalpojums Dievam, bet mākslinieks — starpnieks starp Dievu un cilvēku." Apzinoties Čurļoņa lielo devumu, lietuvieši viņam uzcēluši skaistu templi Kauņā. Rich. Rudzītis teicis, ka „Čurļonis atstājis arī mums dzīvajiem savu uguns garu, neaizmirstamo liesmaino saucienu — meklēt mūžīgi daiļo, ieiet pasaulē, sakrist ar to un pacelties garā."

Čurļoņa gara gaismas vadīts, Alfonss Mikulskis (Alfonsas Mikulskis), kas līdz pēdējam laikam papildinājies savā mūzikа profesijā, 1940. gadā, izejot vairākām attīstības pakāpēm, noorganizēja ar tai pašā laikā Onas Mikulskienes nodibināto kokļu vienību Čurļoņa vārdā nosauktu mākslas ansambli. Kaŗa laikā tā darbība bija traucēta, tomēr līdz bēgļu gaitām 1944. gadā, ansamblis paspēja koncertēt 80 reižu. Lielākai ansambļa daļai nonākot Vīnē, tas ne brīdi nepalika mierā, mēģināja un palaikam dziedāja garīgu programmu. Ar kaŗa beigām ansamblis iegāja visražīgākajā posmā: 5 gados koncertēja 421 reizi Vācijā un Austrijā. Apskaužams skaitlis!

Pateicoties 25 lietuviešu labvēļiem Amerikā, koŗa dalībnieki kā vienība gandrīz pilnā sastāvā 1949. gadā ieceļoja Klīvlendā un te sāka atzīmēt jubilejas: 10, 15 un šogad 25 gadu pastāvēšanas atceri ar pavisam 820 koncertiem. Gaŗajos darbības gados ansamblis audzis, mainījies un nostiprinājies, kaut arī neizbēgami devis nodevas sastāva un kvalitātes ziņā — tam „cauri gājuši" 602 dziedātāji, pastāvīgajam sastāvam esot ap 75 dalībniekiem caurmērā.

Tā jau 25 gadus šis lietuviešu ansamblis brauc no vienas pilsētas uz otru, pārceļas no vienas koncertestrādes otrā un sniedz gan saviem tautiešiem, gan citu tautu piederīgiem krāšņās lietuviešu tautas melodijas viņu priekam un reizē pildot arī savas tautas sūtņu uzdevumu.

Ansambļa repertuārā ir lielāko tiesu tautas dziesmas, kaut netrūkst ne Guno, Štrausa, Palestrinas, Lotti, ne arī citu pasaules skaņražu darbu. No lietuviešu pašu komponistiem visvairāk atskaņoti M. K. Čurļonis, St. Šimkus, J. Naujalis, L. Šimutis, dabīgi — arī pats diriģents Mikuļskis u. c.

Lietuviešu kokles (kankles) savā laikā bijušas tādas, kādas pazīstam mēs, bet jau ar 30-jiem gadiem to ārējā apdare pārveidojusies citaras virzienā un spēlēšanas veids stipri attālinājies no senās technikas, kaut nevarētu teikt, ka ar šo attālināšanos būtu panākts kāds īpašs progress skaņas ziņā.

Lietuviešu tautas dziesmu raksturs pamatā līdzīgs latviešu dainām: runa par ganiņu, kalēju, par mājām, jaunu ļaužu sadzīvi.

Z. Mauriņa saka: „Mēs dzīvojam, lai uzvarētu dzīvnieku, bet Čurļonī dzīvnieka nemaz nebija, un tādēļ, varbūt, viņam gandrīz neiespējami bija atrast sapratējus." Atrast sapratējus savā laikā un vidē. Bet pēc tam, kad Čurļoņa zemes dzīve bija noslēgusies, lietuviešu tauta ieskatīja viņa ģeniju, un celtais piemineklis un viņa vārdā nosauktais ansamblis ir pierādījums tam, ka ne pašā tautā, nedz pārējā pasaulē viņa vārds un pasaules uzskats neies zudumā.

A. Kivlenieks

Māc. E. Ķiploks Sanpaulā, Minesotā, salaulājis Benitu Eriku Ieleju ar Ģirtu U. Jātnieku. Benita pieder studenšu korporācijas Imeria, bet Ģirts korporācijas Latvia saimei. Foto: H. Liepiņš

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Danforth — Broadview: 8 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, 2 virtuves. Kopējā cena $14.800

Broadview — Danforth: 6 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, garāžas iespējas. Kopējā cena $14.500.-, iemaksa $1.500.-. Atlikums uz vienu atklātu 10 g. obligāciju.

O'Connor Dr. - Donland: Atsevišķs 6 istabu bungalovs, ūdens - eļļas apkure, garāža. Kopējā cena $14.000.-, iemaksa $2.500.-.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

KANADAS BAZNĪCAS

Lūdzu klausaities latviešu garīgo raidījumu „Brītiņš ar Dievu" savā 10. gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.45 — pl. 11 rītā. Vilnis 1350 — Ošavas raidītājs. Tālrunis 261 — 4218.

Lūdzu klausaities latviešu raidījumu uz viļņiem 1270 Niagaras raidītājā. Katru svētdienu no plkst. 2.45 līdz plkst. 3 p.p. Lūdz rakstīt „Sauciens no Golgatas", P.O. B. 285, Station „K", Toronto.

TORONTO

Māc. A. Čops, 70 Scarboro Rd., Toronto. Ont., tel. OX 9 - 3331 Toronto Sv. Andreja baznīcā

10. oktobrī, plkst. 11 dievkalpojums. Svētdienas skola. Jauniešu grupa plkst. 12.30.

17. oktobrī, plkst. 11 dievkalpojums. Svētdienas skola.

24. oktobrī, plkst. 11 dievkalpojums. Svētdienas skola. Jauniešu grupa plkst. 12.30.

KIČENERĀ

24. oktobrī, plkst. 4 p.p. dievkalpojums. Māc. A. Čops.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St. Toronto, Ont., tel. LE 6 - 2510 Sv. Jāņa draudze tel. 921 -3327. 200 Balmoral Avenue, Toronto 7.

10. oktobrī, plkst. 11 no rīta dievkalp. Svētdienas skola sākas plkst. 10.30. Iesvētes mācība.

17. oktobrī, plkst. 11 no rīta dievkalpojums. Svētdienas skola (plkst. 10.30). Jauniešu grupa 13—16 g. v. sākas plkst. 10 no rīta. Iesvētes mācība.

Kanadas latviešu draudžu mācītāju konferences noslēguma dievkalpojums trešdien, 13. oktobrī, plkst. 8 vakarā. Dievkalpojumā piedalīsies visi konferences mācītāji. Sprediķos māc. E. Lange.

Māc. A. Briedis, Marilyn Cr. Toronto 16, tel. PL 7 - 2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

10. oktobrī, plkst. 2 pēc p. dievkalpojums un svētdienas skola.

20. oktobrī (trešdienā) plkst 7.30 vakarā Bībeles stunda.

24. oktobrī, plkst. 2 pēc p. dievkalpojums un svētdienas skola.

31. oktobrī, plkst. 2 pēc p. Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums un svētdienas skola. Tūlīt pēc dievkalpojuma, plkst. 3.15 pēc p. draudzes bazārs baznīcas apakšējā zālē.

BRAMPTONĀ

17. oktobrī, plkst. 1.30 pēc p. dievkalpojums un svētdienas skolas sākums Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev. - lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave. South.

10. oktobrī, plkst. 11 pr. pusd. dievkalpojums.

SV. KATARĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev. - lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

17. oktobrī, pl. 3 p. p. māc. J. Prauliņa 25 amata gadu un draudzes 15 gadu pastāvēšanas dievkalpojums. Māc. V. Šēfers no Montrealas un draudzes māc. J. Prauliņš. Dievkalpojumā dziedās brīvmāksliniece prof. Elfrīda Karlsone - Bērziņa; dziesmu lapiņas.

LONDONA

Māc. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont., tel. MU 5 - 5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzes Trīsvienības lut. baznī-

10. oktobrī, pl. 1.30 p.p. Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu; dziesmu lapiņas, māc J. Prauliņš.

Čops

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīca 580 Portage Road.

7. novembrī, pl. 2 p. p. dievkalpojums ar dievgaldu — māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancuver 8, B. C., tel. 224 - 5195.

Vankuveras latviešu ev. - lut. draudze.

MONTREALA

Māc A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28 P. Q. Tel. HU 9 - 3224.

Montrealas latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

Sestdien, 16. oktobrī, plkst. 7.30 Victoria Hall — bazārs.

17. oktobrī, plkst. 1.30 p. p. — dievkalpojums un Svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma Bībeles stunda.

Māc. Viesturs Šēfers, 471 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Tel. 484 - 8394. Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudze Montreālā.

10. oktobrī, plkst. 2 p. p. Presbiterāņu baznīcā Pļaujas sv. dievkalpojums.

31. oktobrī, plkst. 2 p. p. Presbiterāņu baznīcā Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums.

ROXBORO

24. oktobrī, plkst. 2 pp. Sv. Barnaba baznīcā dievkalpojums.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3 - 3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst. 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

10. oktobrī dievkalpojumi: pl. 11 Jonkeru baznīcā Pļaujas svētki ar dievgaldu māc. A. Ozols; pl. 2 Betlemes baznīcā māc. A. Ozols; pl. 2 Fārmingdēlē, Sv. Lūka baznīcā māc. O. Gulbis; pl. 2.30 Īstoranžā (N.J.) Pirmā luterāņu baznīcā ar dievgaldu māc. R. Zariņš.

ČIKAGA

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudze, 2450 Griffin Ave., L. A. Mācītāja telefons PO 9-8679.

Draudzes bazārs — svētdien, 9. oktobrī, plkst. 7.30 vakarā Hermansonu zālē. Uzvedīs māc. E. Caunes lugu, loterija.

Papildskolas sākums 10. okt., plkst. 9 no rīta draudzes baznīcā. Skola darbosies katru svētdienu.

17. oktobrī, plkst. 11 no rīta dievkalpojums. Māc. E. Caune, ērģeles — Velta Barviks.

OKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

KLĪVLENDA

Klīvlendas latviešu ev. - lut Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingemā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

9. oktobrī, plkst. 7 vakarā Pļaujas svētku dievkalpojums.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 15 un H ielā.

Santa Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

The Canada Pension Plan

un tā priekšrocības

Šeit varat iepazīties ar to, ko Kanadas pensiju plāns nozīmē cilvēkiem kā Thor Andersen, zemkopim, kurš strādā pats sev un nopelna gadā 4000 dolaru.

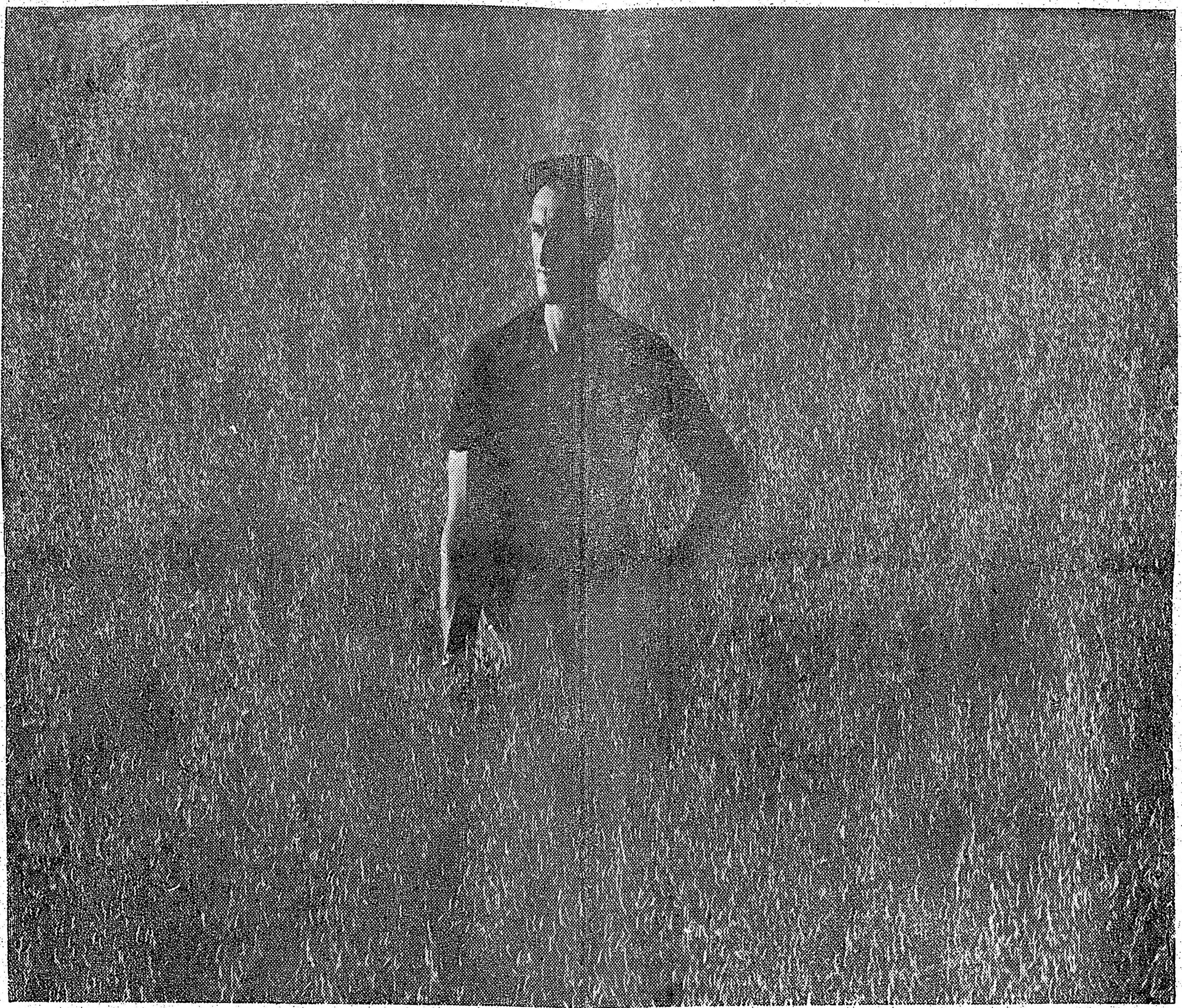

Anderseni ir 45 gadus veci,L bezbērnu pāris. Ja Tora peļņa turpinās $4000 līmenī līdz viņš sasniedz 65 gadu vecumu, viņš pensionējoties saņems $83.33 mēnesī saskaņā ar plānu. Pieskaitot 75 dol. vecuma pensiju, ko abi Anderseni saņems, viņu ienākums mēnesī būs $233.33 vai 70% no Tora līdzšinējā caurmēra ienākuma.

Ja Tors pēc 1970. gada kļūst darba nespējīgs, bet visu laiku kārtojis savus maksājumus pensiju fondā, viņš saņems darba nespējas pensiju $87.50 mēnesī līdz 65 g. vecumam, kad sāks saņemt rēgulāro un vecuma pensiju.

Ja Tors nomirtu pēc 1967. gada, maksādams pensiju fondā līdz savai nāves dienai, viņa atraitne saņems $56.25 mēnesī līdz 65 gadu vecumam. Pēc tam viņa saņems $125 mēnesī — $50 no pensiju plāna un $75 vecuma pensiju. Tora nāves gadījumā viņa tiesīga saņemt $500 vienreizēju pabalstu.

Visas plāna priekšrocības savu nozīmi nezaudēs. Aktuālās izmaksas summas, droši vien, būs augstākas nekā šeit minētās, jo tās pielāgos dzīves dārdzībai un algu līmenim pirms tās sāks izmaksāt un pārmaiņām dzīves dārdzībā pēc tam, kad tās jau maksās.

Cik daudz jums maksās piedalīšanās plānā?

Ja jūs, līdzīgi Toram, strādājat pats savā uzņēmumā un pelnat gadā $4000, jūs iemaksāsit gadā $122.40 daļu maksājumos, tāpat kā maksājot ienākuma nodokli.

Šis sludinājums ir viens no serijas, kurā norāda uz dažām svarīgām priekšrocībām Kanadas pensiju plānā individuālā gadījumā.

Publicēts ar Kanadas nacionālās veselības un labklājības ministres Judy LaMarsh rīkojumu.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

Katru svētdienu — Sauciens no Golgātas dievkalpojumi ar priekšnesumiem pl. 7 vakarā Latviešu namā. Visi laipni ielūgti.

9. oktobrī — plkst. 6 Latviešu namā Latviešu strēlnieku 50 g. jubileja.

10.—17.oktobrim — Otto N. Grebžes gleznu izstāde mākslinieka studijā — 47 Pemberton Cr. N., Richmond Hill, Ont., atvērta no pl. 10—22.

No 9. līdz 11. oktobrim—LNJAK 11. kongress Latviešu namā.

10. oktobrī — plkst. 3 p.p. Latviešu namā TLB rīko E. Virzas pēcpusdienu.

10. oktobrī — pl. 7 vak. Latviešu namā dievvārdu sapulce un priekšnesumi — Sauciens no Golgatas vadībā.

16. oktobrī — Latviešu Nams A/S rīko savā namā Pļaujas svētku balli — bazāru.

14. oktobrī — plkst. 8.30 vak. operdziedātājas Renātes Gūtmanes (no Vācijas) dziesmu un āriju vakars Latviešu nama zālē. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

22. oktobrī — pl. 8 vak. Sv. Andreja b-cas zālē Losandželosas latv. ceļojošā teātra viesizrāde Г. Viljama IGUĀNAS NAKTS — A. Tipāna režijā.

23. oktobrī — Latviešu namā Toronto Latviešu mednieku un makšķernieku kluba medību sezonas atklāšanas balle.

24. okt. pl. 6.30 — Sv. Andreja b-cas zālē Losandželosas latv. ceļojošā teātra viesizrāde T. Viljama IGUĀNAS NAKTS —A. Tipāna režijā.

24. oktobrī — pl. 3 p.p. Toronto baptistu draudzes 14. gada svētki Walmer Road dievnamā.

28. oktobrī, plkst. 8 vak. Latviešu namā reliģiski - ētisku pārdomu vakars Māc. R. Ekšteins.

30. oktobrī — pl. 8 Latviešu namā Krizantēmu balle.

30. oktobrī — pl. 7.30 Latviešu kaŗa inv. apvienības balle ar mantu loteriju Latviešu namā.

31. oktobrī — pl. 5 p.p. Latviešu namā komponista A. Okolo - Kulaka 25 gadu mūziķa gaitu koncerts. Piedalās jubilārs, Mirdza Bogdanovics - Nāruna, Ksenija Brante, Dz. Treimanis.

6. novembrī — TLB un DV Toronto nodaļa Latviešu namā rīko Mārtiņvakaru.

6. novembrī — Studenšu korporāciju kopas gadskārtējais tējas vakars Igauņu namā.

3. novembrī — Lāčplēšu svētki Saulainē.

13. novembrī — plkst. 7.30 LSAK sportistu apbalvošanas vakars ar deju Latviešu namā.

14. novembrī — pl. 6 vak. Latviešu namā J. Raiņa 100 g. dzimšanas piemiņas vakars — LPB Kanadas kopa.

20. novembrī — pl. 11 Latviešu skolas Latvijas valsts svētku atceres akts.

21. novembrī — plkst. 2 bazārs par labu TLB sestdienas skolai Latviešu namā.

24. novembrī, pl. 8 vak. Latviešu namā reliģiski - ētisku pārdomu vakars. Māc. R. Ekšteins.

25. novembrī — plkst. 8.30 vak. pianista Ugas Granta (no ASV) klavieŗu vakars Latviešu nama zālē. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

27. novembrī — no plkst 11 dienā līdz 7 vakarā Ziemsvētku tirdziņš un bazārs Sv. Jāņa draudzes baznīcas sarīkojumu telpās, 200 Balmoral Ave.

HAMILTONA, ONT.

16. oktobrī — pl. 7.30 HLMMK sezonas noslēguma balle Rainbow zālē, Sanford un King ielu krustojumā.

21. oktobrī — plkst. 7.30 vakarā Ungāru baznīcas zālē, 130 Barton St. E. un Mary St. krust. Losandželosas latv. ceļojošā teātra izrāde — T. Viljama „IGUĀNAS NAKS" A. Tipāna režijā.

SV. KATRĪNAS

31. oktobrī — plkst. 5 pēcpusdienā Atlanta hotelī, DV St. Catharines nodaļas 15 gadu darbības atceres svinības — koncerts.

LONDONA, ONT.

30. oktobrī — pl. 8.30 Aeolian koncerta zālē, 379 Dundas St., komp. A. Okolo - Kulaka 25 gadu mūziķa gaitu jubilejas koncerts. Piedalās: jubilārs, Mirdza Bogdanovics - Nāruna, Ksenija Brante, Dz. Treimanis.

PĀSI SAVUS ĪPAŠUMUS!

...land: Atsevišķs 6 istabu bun-...s apkure, garāža. Kopējā cena ...2.500.-

...IEKIEM UZ 8 GADIEM UZ ...Ā IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

Katru svētdienu — Sauciens no Golgātas dievkalpojumi ar priekšpesumiem pl. 7 vakarā Latviešu namā. Visi laipni ielūgti.

9. oktobrī — plkst. 6 Latviešu namā Latviešu strēlnieku 50 g. jubileja.

10.—17.oktobrim — Otto N. Grebžes gleznu izstāde mākslinieka studijā — 47 Pemberton Cr. N., Richmond Hill, Ont., atvērta no pl. 10—22.

No 9. līdz 11. oktobrim—LNJAK 11. kongress Latviešu namā.

10. oktobrī — plkst. 3 p.p. Latviešu namā TLB rīko E. Virzas pēcpusdienu.

10. oktobrī — pl. 7 vak. Latviešu namā dievvārdu sapulce un priekšnesumi — Sauciens no Golgatas vadībā.

16. oktobrī — Latviešu Nams A/S rīko savā namā Plaujas svētku balli — bazāru.

14. oktobrī — plkst. 8.30 vak. operdziedātājas Renātes Gütmanes (no Vācijas) dziesmu un ārīju vakars Latviešu nama zālē. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

22. oktobrī — pl. 8 vak. Sv. Andreja b-cas zālē Losandželosas latv. ceļojošā teātra viesizrāde T. Viljama IGUANAS NAKTS — A. Tipāna režijā.

23. oktobrī — Latviešu namā Toronto Latviešu mednieku un makšķernieku kluba medību sezonas atklāšanas balle.

24. okt. pl. 6.30 — Sv. Andreja b-cas zālē Losandželosas latv. ceļojošā teātra viesizrāde T. Viljama IGUANAS NAKTS —A. Tipāna režijā.

24. oktobrī — pl. 3 p.p. Toronto baptistu draudzes 14. gada svētki Walmer Road dievnamā.

28. oktobrī, plkst. 8 vak. Latviešu namā reliģiski - ētisku pārdomu vakars Māc. R. Ekšteins.

30. oktobrī — pl. 8 Latviešu namā Krizantēmu balle.

30. oktobrī — pl. 7.30 Latviešu kara inv. apvienības balle ar mantu loteriju Latviešu namā.

31. oktobrī — pl. 5 p.p. Latviešu namā komponista A. Okolo-Kulaka 25 gadu mūzikā gaitu koncerts. Piedalās jubilārs, Mirdza Bogdanovics - Nāruna, Ksenija Brante, Dz. Treimanis.

6. novembrī — TLB un DV Toronto nodaļa Latviešu namā rīko Mārtiņvakaru.

6. novembrī — Studenšu korporāciju kopas gadskārtējais tējas vakars Igauņu namā.

3. novembrī — Lāčplēšu svētki Saulainē.

13. novembrī — plkst. 7.30 LSAK sportistu apbalvošanas vakars ar deju Latviešu namā.

14. novembrī — pl. 6 vak. Latviešu namā J. Raiņa 100 g. dzimšanas pieminas vakars — LPB Kanadas kopa.

20. novembrī — pl. 11 Latviešu skolas Latvijas valsts svētku atceres akts.

21. novembrī — plkst. 2 bazārs pāz labu TLB sestdienas skolai Latviešu namā.

24. novembrī, pl. 8 vak. Latviešu namā reliģiski - ētisku pārdomu vakars Māc. R. Ekšteins.

25. novembrī — plkst. 8.30 vak. pianista Ugas Granta (no ASV) klavieru vakars Latviešu nama zālē. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

27. novembrī — no plkst 11 dienā līdz 7 vakarā Ziemsvētku tirdziņš un bazārs Sv. Jāņa draudzes baznīcas sarīkojumu telpās, 200 Balmoral Ave.

HAMILTONA, ONT.

16. oktobrī — pl. 7.30 HLMMK sezonas noslēguma balle Rainbow zālē, Sanford un King ielu krustojumā.

21. oktobrī — plkst. 7.30 vakarā Ungāru baznīcas zālē, 130 Barton St. E. un Maty St. krust. Losandželosas latv. ceļojošā teātra izrāde — T. Viljama „IGUĀNAS NAKS" A. Tipāna režijā.

SV. KATRĪNAS

31. oktobrī — plkst. 5 pēcpusdienā Atlanta hotelī, DV St. Cathrines nodaļas 15 gadu darbības atceres svinības — koncerts.

LONDONA, ONT.

30. oktobrī — pl. 8.30 Aeolian koncerta zālē, 379 Dundas St., komp. A. Okolo-Kulaka 25 gadu mūzikā gaitu jubilejas koncerts. Piedalās: jubilārs, Mirdza Bogdanovics-Nāruna, Ksenija Brante, Dz. Treimanis.

Federālā valdība vēlas jums piešķirt $500.00 ja iegādāsities ZIEMĀ CELTU MĀJU

Atkal reiz Kanadas valdība piedāvā pabalstu, lai veicinātu nodarbinātību ziemas mēnešos un ziemā celtu māju būvniecību. Ikviena māja, ko federālās valdības inspektors atzinis par „ziemā celtu," sagādās jums $500.00 rabatu.

JŪSU KVALIFIKĀCIJAS

- varat pats celt māju
- varat mājas celšanu uzticēt citam
- varat iepirkt jau uzceltu māju
- tā var būt vienģimenes vai divvokļu māja, ar ne vairāk par četriem dzīvokļiem (uz katru dzīvokli nāk $500 rabats).
- Darbs līdz 15. novembrim nedrīkst būt veikts tālāk par pirmo stāvu, māja jāpabeidz līdz 1966. g. 15. aprīlim, izņemot ārienes krāsošanu un apkārtnes izdaiļošanu.

KAS JUMS JĀDARA

Nacionālā darba birojā (National Employment Office), Central Housing Corporation birojā, vai pasta nodaļā, kur šo abu biroju nav, varat pieprasīt noteikumus, kā arī reģistrēšanās veidlapas. Vai arī jūju mājuzņēmējs to var izdarīt. Pa vasarī jau pārliecīt dzīvot savā jaunajā mājā . . . ietaupīsit līdz iegūsit $500.00.

WINTER BUILT

¡DARIET TO TAGAD!

Publicēts ar Kanadas darba ministra Allan J. MacEachen rīkojumu.

Sārudens jaunās

Latvju Grāmatas

Pēdējā vēl dzīvā Latvijas ziedu laiku lielā rakstnieka KĀRĻA IEVIŅA jaunais romāns

Saules dārzā

Cena $5.60. Liela formāta, dubultsleju, trimdā vēl nebijušā sagatavojumā. Dāvanu grāmata.

LATVIEŠU TAUTAS TEIKU UN PASAKU 5. sēj. $7.30

Dabūjami pilni I. — V. sēj. komplekti.

Pasūtinājumiem ar samaksu šī sludinājuma laikā 25% atlaide.

Aspazijas RAKSTI, 3 lieli sējumi, pāri par 1800 lapp. DRĀMA — LIRIKA — PROZA, cena a $3.60

R. Blaumaņa — DRĀMA UN KOMĒDIJA, 1120 lapp. .... $11.20 100 gadu piemiņas izdevums, visi drāmas darbi kopsējumā.

R. Blaumaņa — KOPOTI RAKSTI, 12 sēj. pāri par 3860 lapp. Jauns papildus izdevums, kopcena $48.60

G. Stāla — LATVIEŠU BALETS .... $9.60 vienīgais trimdas izdevums ar gleznojumiem oriģinālkrāsās.

Pasūtinot šos lielos latviešu kapitāldarbus, šī sludinājuma laikā kā prēmijas par tādu pašu kopsummu par brīvu saņemat jebkurus citas grāmatas pēc mūsu jaunā cenrāža, kas vēl nav izpārdotas. Iespējamā veidā arī citu apgādu grāmatas.

Grāmatas dodam arī uz nomaksu.

Informējiet draugus un paziņas, ar to daudz palīdzēsit mūsu literatūras labā.

Sagatavošanā lielākais darbs par Latviju, kāds mums jebkad bijis latviešu un angļu valodās, ar trimdā vēl nepublicētu ilustratīvo materiālu

LATVIJA 50 GADOS — LATVIA IN 50 YEARS

Paredzamā cena $16.— līdz 18.—. Ar pasūtinājumu un iemaksu tagad to varēs saņemt par $10.00

LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332, Waverly, Iowa.

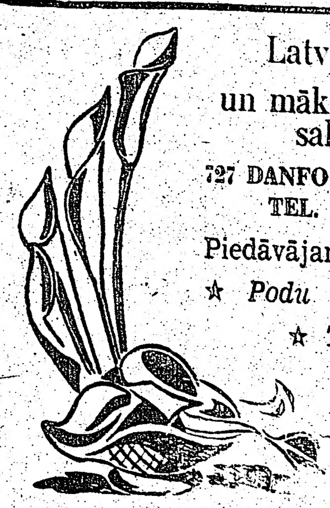

Latviešu puķu veikals un mākslas salons **CALLA**

727 DANFORTH AVE., TORONTO 6, ONT. TEL. 466—9911 (arī pēc darba)

Piedāvājam: ☆ *Svaigi grieztus ziedus.* ☆ *Podu puķes.* ☆ *Zaļuma stādus.* ☆ *Tautiski izstrādājumi.*

Piegādājam mājās. Lūdzam pasūtinājumus nodot laikus.

Milda Kļaviņš.

SKAŅOJU KLAVIERES

lietojot elektronisku skaņotāju. Izdaru arī nepieciešamos labojumus.

K. RANGA Zvanīt pēc pl. 7 vak. HO 3-9813, Toronto.

VIESĪBĀM, KOMERŠIEM

sagatavoju un piegādāju mājās auksto galdu, piemērotu katram gadījumam: salātus, putnus, zivis, vēžus — sākot ar $3.50 no personas.

E. BĒRZIŅŠ — 1413 Bloor St. W. tel. 536—0657, Toronto.

GRĀMATAS LATVIEŠU SKOLĀM

J. Mežaks — GADSKĀRTA LATVJU DAINĀS	$2.25
E. Klaustiņa — BĒRNU DĀRZS	1.00
J. Ezeriņš — VALODIŅA	1.00
D. Roga — ĀBECE	1.60
A. Širmane — MANA TĒVU VALODA, 3. kl.	1.50
A. Kaugurs — MANA TĒVU VALODA, 4. kl.	1.50
A. Kaugurs — MANA TĒVU VALODA, 5. kl.	1.50
A. Dravnieka — MANA TĒVU VALODA, 6. kl.	1.80
H. Kreicers — MANA TĒVU VALODA, 7. un 8. kl.	3.20
M. Gaide — TĒVU VALODAS MĀCĪBA, gramat.	1.60
V. Bērziņa - Baltiņa — LATV. VAL. GRAMATIKA	3.00
F. Kurats — LATVIJAS ĢEOGRAFIJA	2.20
P. Dreimanis — LATVJU TAUTAS VĒSTURE	3.90
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI, dz.	1.50
TAUTAS DZIESMAS SKOLĒNU KORIEM	3.00
Dr. M. Lutera — MAZAIS KATECHISMS	0.50
A. Voitkus — TICĪBAS MĀCĪBA 5. kl.	1.50
A. Ozols — VIŅA VĀRDI BIJA VARENI	2.50
Edg. Lange — BAZNĪCAS VĒSTURE II d.	1.35
K. Valters — VECĀS DERĪBAS STĀSTI	2.25
BURTNĪCAS	0.10

DV. GRĀMATNICĀ, 491 College ST., TORONTO 4, ONT.

Lotus — 792 BATHURST ST. (pie Bloor St.) LE 3-3884

FLORIST • GIFT SHOP • 802 BATHURST STREET • TORONTO • PHONE 533-388

○ PUĶES ○ LATVIEŠU GRĀMATAS ○ SKAŅU PLATES ○ DZINTARS ○ KRISTALLS ○ PORCELĀNS ○ KERAMIKA KANADAS LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS

Kaut vasara uz galu,
Par agru gaidīt salu;
Vēl rudens krāšņā briedumā,
Tev sveicienu ar ziedu māj.

Arvids Tirums

NOTARS

OSKARS PERRO pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555. Toronto.

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

VALUPE — LATVISKAS ROTAS — DIMANTI - PULKSTEŅI

Zeltkaļa **A. KIVLENIEKA, G. J.**

VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W., Toronto 4., Ont., 533—2837 Tautiešiem atlaide

KAS? KUR? KO? TORONTO

BROADVIEW DELIKATEŠU veikals

105 DANFORTH AVE. (pie Broadview). Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152

1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353

361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. CUKULS

ALFREDS STIKUTS

REALTOR

2889 Dufferin Street tel. 789—1585, Toronto 19

Toronto Window MFC Co. Ltd.

165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.

Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.

Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.

LABS DARBS. — MĒRENAS CENAS.

Nesaistošai informācijai zvanīt

Edvardam vai Aldonai SPROĢIS darbā 285-1471, mājās BA 5-5314.

Ir **liela** starpība apdrošināšanā

VALD. BEBRIS

Rūpējas par jūsu drošību jau 14 gadu PL 9-0266.

A. EGLĪTIS—

RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca

Ierīko TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9 vak., sestdienās no pl. 1 līdz 6 vakarā.

○ IZĪRĒ TV par $ 8,- MĒNESĪ. ○

161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

ARTURS ZUTIS, B. A. ADVOKĀTS un NOTĀRS

12 Richmond Street East, Toronto 1, Ontario, Tel. EM 6-5946. Suite 107 RO 6-8354 (mājās).

LATVIEŠU NAMS izīrē telpas

sarīkojumiem un viesībām Birojs atvērts katru dienu no pl. 11—1 p.p. un 6—8 vak. Sestd. no pl. 11—1 p.p. un 4—6 vak.

TELEFONS 922—2931 491 College St. Toronto.

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. — Arnolds Bērziņš 316 Harbord St. LE 4-8447

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.
APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.
OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.
NOTĀRS — līgumi, noraksti, tulkojumi.

CEĻOJUMU BIROJS World Wide Travel Service

O. K JOHNSON & CO. LIMITED

697 Bay Street, Toronto 2 EMpire 6—9488

PUĶU VEIKALS — Venus

Ziedi un ziedu sakārtojumi visām vajadzībām

Piegādā Lieltoronto robežās un pārsūta uz visām pilsētām brīvajā pasaulē. 231 Roncesvalles Ave., tālr. LE 4—4645, Toronto, pēc darba LE 3—4087.

A. PUTNIŅŠ

MŪSU LAIKRAKSTA atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.

VIENINIEKS meklē istabu ar atsevišķu virtuvi klusā mājā. Piedāvājumus adresēt J. ĶUZEM, 41 Jackman Ave., Toronto 6.

Everlast Heating Co. LE 1-1101

62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.

Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

Izdaru visāda veida APMETUMU DARBUS iekšpusē un ārpusē. Lieku grīdu plates (tiles). Darbs garantēts. BRUNO LIELBĀRDIS 769-8280, Toronto.

PRECES un ĒDAMLIETAS TAGAD DABŪJAMAS LIELĀKOS VAIRUMOS

Tādēļ sūtiet

Naudu uz U.S.S.R.

Lai Jūsu apdāvinātie paši izvēlas

Pilnīgi garantēts

Licenzēts pie bankas departamenta un nodrošināts par $20.000.

Mēs esam VIENĪGĀ firma, kas vienmēr piesūta KVĪTES, parakstītas no saņēmēja.

Piegādes laiks 2 nedēļas. Nekādi atvilkumi.

Tarifs, 9 rubļi — $10.—

Sūtīšanas izdevumi līdz $30 $2.75.

pāri par $30.— 10%.

GRAMERCY SHIPPING Inc. 744 Broad St., Newark N.J. Rakstiet angliski vai latviski. Pieprasiet katalogus.

GRAMERCY SHIPPING Co.

118 East 28 St., New York, N.Y. DIB. 1945. G. MU 9-0598.

Izīrējams dzīvoklis,

2 istabas un virtuve, ērta satiksme. Zvanīt pēc 6-iem vakarā tel. 461—6182.

CREST FLORISTS HU 7-0491

567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)

Ziedi katrai vajadzībai. A. Nulīša un V. Reinholda gleznas Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS.

Drapery Contract Services — IMANTS E. KRŪZE 521 OAKWOOD AVE. Tel. 789-2211 798-4455. Mājās BA 5-9292

Nesaistoša informācija un lietpratēja padomi jūsu mājas iekšienes izdaiļošanai. Aizkari, grīdsegas, drapērijas u.c.

MĒS IESPIEŽAM

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.

PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.

LATVIJA - AMERIKĀ

491 College St., Toronto 4, Ont.

CANADA.

TEL.: 921—7121

CODE 416

H. Rosar

FUNERAL DIRECTOR

APBEDĪŠANAS BIROJS

467 Sherbourne St., Toronto.

Tel. WA 4-1408.

☆

Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

Turner & Porter — Est'd 1874

APBEDĪŠANAS BIROJS

Roncesvalles Chapel 436 Roncesvalles Ave. LE 3-7954

Yorke Chapel 2357 Bloor St. W RO 7-3153

Parkošana abās bēru mājās.

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS, TRIVETT & PARK

BARRISTERS and SOLICITORS

365 Bay Street, Toronto

tel. 363—4451

KRĀSU UN MELNBALTĀS FILMAS

■ attīstīšana ■ palielinājumi ■ duplikāti ■ citi darbi ■ izcilus kvalitāte ■ atlaide ■

BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA 247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont. Tel. 363—6496

UNO MANKIN REALTOR
Member Toronto Real Estate Board Ont. Association of Real Estate Boards.
KONST. KĀRKLIŅŠ.
Pārstāvis
392 Danforth Ave., Toronto 6
Birojā HO1-1114 mājās 425-4162

Don Mills—York Mills: 4 dzīvokļu dubultķieģeļu atsevišķs nams, ūdens eļļas apkure, parkošana. Īpašums moderni iekārtots, 7 gadi vecs. Iemaksa $10.000 — 5,25% obligācija.

Ziemeļu pusē Rice ezeram: Apbūves gabali vasarnīcām. Iemaksa $300.-.

Danforth — Broadview: 6 istabu labi uzturēta māja, jauna apkures sistēma, 2 modernas virtuves, 2 vannas istabas, garāža. Tuvu pazemja dzelzceļa stacijai. Cena $16.900.-.

SAGĀDĀJAM AIZDEVUMUS IEMAKSĀM KĀ ARĪ IZKARTOJAM OBLIGĀCIJAS BEZ ATLĪDZĪBAS

SPORTS

PĒDĒJAIS VIEGLATLĒTU STARTS

Kāds ducis Kanadas latviešu vieglatlētu 3. oktobrī pulcējās Stofvillē, lai noslēgtu visai ražīgo 1965. g. sezonu, klusībā cerot uz vairākiem rezultātu uzlabojumiem. Lietus, vējš un stindzinošais aukstums sacīkstes gandrīz izjauca, kādēļ izdevās sacensties tikai nedaudzās disciplīnās, labāko sasniegumu reālizējot Ivaram Zvaigznītem diska mešanā — apaļus 47 metrus. Teicami turējās arī otavietis Zivtiņš, skrienot 200 m 22.8 sek., lecot trīssoli 13.08 m un tālumā 6.74 m. Ildens meta veseri 35.52 m un disku 36.62 m, Virkavs skrēja 200 m 25.1 sek. Zvaigznītes rezultāts trīssolī bija 12.44 m, tāllēkšanā 6.00m un 200 m — 25.2 sek.

MŪSU LABĀKIE DISKA METĒJI TRIMDĀ

Trimdas diskabolu visu laiku pirmais desmits pašreiz ir šāds:

J. Pūce	Kanada	59.02 m
E. Ezeriņš	ASV	52.07 m
O. Feldmanis	Anglija	49.25 m
P. Ucke	Argentīna	48.36 m
I. Zvaigznīte	Kanada	47.00 m
I. Jekkals	ASV	46.83 m
I. Veldre	ASV	45.92 m
J. Plisis	ASV	45.42 m
J. Ratass	Vācija	45.02 m
J. Laipenieks	Čīle	44.71 m

Oficiālais Latvijas rekords, dzimteni atstājot, piederēja Latgales policistam Dominikam Baranovskim ar 46.62 m. Pirmais latvietis, kas pārsniedza 50 m līniju, bija Otto Grigalka, bet Juŗa Pūces rezultāts ir labākais, ko vispār kāds latvietis jebkad sasniedzis šajā disciplīnā. A. Z.

ASV LATVIEŠI VIEGLATLĒTIKAS LAUKUMOS

Nebraskas pavalsts vieglatlētikas federācijas sacīkstēs Kozadā (Nebraskā) it teicamu 4,215 m augstumu kārtslēkšanā pārvarējis Juris Jesifers, ar to atkārtodams savu 1962. gadā sasniegto trimdas latviešu rekordu. Latviešu sacīkstēs Juris pārstāv Linkolnas DV sporta kopu.

It regulāri sacenšoties nelielās internās pārbaudes sacīkstēs vietējās Batlera universitātes laukumā, savu iepriekšējo sezonu teicamo sniegumu atkal uzrāda Gundāra Grīslīša vadītās Indianapoles DV apvienības sporta kopas vieglatlētu rosīgais kodols. Pāris pēdējās pārbaudes sacīkstēs labākos rezultātus iespēja Valda Grīslīte, sieviešu sacensībās grūžot lodi 9,22 m un metot disku 25,195 m. Vīriešu sacensībās Ivars Veldre grūda lodi 12,55 m un meta disku 43,155 m, bet Gundārs Grīslītis spēja trīssoļlēkšanā 11,025 m, grūda lodi 10,16 m un meta disku 32,815 m.

Pārbaudes sacensībās ar amerikāņu kolledžu studentiem savā darba vietā — studentu vasaras nometnē Lake Genevā (Viskonsinā) — mūsu vieglatlētikas seniors Jānis Plīsis metis veseri 40,14 m, kas pašlaik ir trimdas latviešu 3. labākais šīs disciplīnas sasniegums šinī sezonā. G. G.

EXPRESS
PĀRTIKAS SAIŅI
uz Latviju. Labākie amerikāņu produkti. Ātra piegāde. Pilnīga garantija. Zemākās cenas.

40. mārc. baltie kviešu milti	US$22.80
20 mārc. cukurs	17.70
20 mārc. rīsi	17.70
10 mārc. žāvēti jaukti augļi	19.00
10 mārc. sviests	22.50
20 mārc. cūku tauki	25.80
10 mārc. bekons	21.60
SVEICIENS —	49.50

Bruto svars 44 mārc.
1 mārc. kafija, 1 mārc. kakao, 10 m. kviešu milti, 6 mārc. rīsi, 6 mārc. cukurs, 4 mārc. žāvēts bekons, 4 mārc. cūku tauki, 2,5 m. Šveices siers, 1 mārc. Šveices šokolāde, 2,5 mārc. žāv. jaukti augļi.
Visas cenas ASV dolaros.
Pieprasiet mūsu jaunāko cenrādi ar lielu dažādību produktu izvēlē.

Naudu uz Latviju. Pilnīga garantija. Piegāde divu nedēļu laikā. Bez atvilkumiem. Paraksti par saņemšanu. Pēc kursa 9 rubļi — $10.00 US. Nodevas līdz $30.00 — $2.75, virs $30.00 10%
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23 rd. Street,
New York N. Y. 10010, U.S.A.

Jūs esat vienmēr gaidīti pie
Robertson
CHEV — OLDS
1515 DANFORTH
Mūsu klientu un draugu rīcībā ir mūsu latviešu pārstāvis

Robertson
Chevrolet
Oldsmobile
25 gadus vienā vietā
1515
Danforth
HO 6—1131

Hans Plaude
HO 6 - 1131
Nevilcinieties piezvanīt Plaudes kungam gadījumā, ja jums rodas problēmas jauna vai lietota automobiļa pirkšanā vai tā financēšanā.
AĢENTŪRA, KAS GADĀ PĀRDOD VAIRĀK KĀ 8000 SATIKSMES LĪDZEKĻU

1965. GADA MODEĻU IZPĀRDOŠANA
Noteikti iegriežaties pie HANŠA PLAUDES
Ar 7. oktobri pārdošanā 1966. gada Chevrolet un Oldsmobile modeļi.

Politiskais apskats

Pag. nedēļā Kašmīrā beidzās ar savstarpējiem Indijas un Pakistānas apvainojumiem agresijā. Pamiera pārraudzības grupas vadītājs — kanadietis ģen. Makdonalds un viņa austrāliešu kollēga ģen. Nimmo pamiera pārraudzīšanu sākusi darboties un ka viņu vīri mēģinās būt laikus katrā vietā, kur manīti pamiera noteikumu pārkāpumi. Ģen. Makdonaldam bija garākas apspriedes ar Pakistānas prezidentu Kānu un armijas komandieri ģen. Musu.

Pamiers Indijas un Pakistānas starpā vēl joprojām pastāv, ja neskaita vietēja rakstura pārkāpumus. Bet ja pamiers pēc iespējas drīzā laikā nenovedīs pie Kašmiras jautājuma atrisināšanas, jārēķinās ar kaŗa darbības atjaunošanos.

Pēc Karači ziņām, notikušas vairākas smagas sadursmes ziemeļos no Čambas. Sūdzībā Apvienoto nāciju ģenerālsekretāram Utantam Pakistānas valdība paskaidro, ka Indija devusi Pakistānai 24 stundu ultimātu, prasot atvilkt spēkus no Čambas apgabala. Tā kā Pakistāna ultimāta priekšā nav liekusies, Indija atklājusi artilērijas un granātmetēju uguni pret pakistāņu pozicijām. Indija šāda ultimāta iesniegšanu kategoriski apstrīd. Jaundēli uzsver, ka indiešu spēkiem dots visstingrākais rīkojums ievērot pamiera noteikumus.

*

Ko pašreizējā jukas nozīmē britu kopvalsts nākotnei? Indijas un Pakistānas nesaskaņas katrai valstij devušas savu aizstāvi un atbalstītāju. Bet tie nenāk no britu kopvalsts saimes, kurai pieder abas naidīgās puses. Tie nenāk arī no Dienvidaustrumāzijas aizsardzības organizācijas, pie kuras būtu vajadzējis turēties Pakistānai, nedz no pasaules neitrālo grupas, kuŗu savā laikā vadīja Indija. Pēdējās aizstāvēšanu, neviena neaicināta, uzņēmusies Pad. savienība. No AN ziņo, ka privātsarunās ar ASV ārlietu ministru Rasku padomju ārlietu ministrs Gromiko uzsvēris, ka Pad. savienība uzskatot Indiju par savu tuvāko sabiedroto Āzijā, kādēļ aizstāvēs Indijas intereses pret Pakistānu pašreizējā Kašmiras konfliktā. Tālāk Maskavas intereses pašreiz neiet. Indijas aizstāvēšanas gatavība uzskatāma par tieši proporcionālu komūnistu Ķīnas aktīvitātei. Pad. savienības atbalsta palielināšanu Indijai var sagaidīt tikai tādā gadījumā, ja pieaug komūnistu Ķīnas spiediens pret to. Acumirklī Ķīnas agresijas draudi pret Indiju liekas mazinājušies.

Par Pakistānas draugu un sabiedroto kļuvusi komūnistu Ķīna. Jau pirms pāris gadiem Karači un Pekinga uzsāka savstarpēju tuvošanos, kas tagad izvērtusies gandrīz jau draudzībā. Pēdējo gadu laikā komūnistu Ķīnas prestižs Pakistānā strauji audzis, bet ASV prestižs tikpat strauji kritis. Amerikāņus vaino Kašmiras kaŗa sākšanā pie tam šai jautājumā Pakistānas pieeja ir ļoti interesanta: ja ASV nebūtu devušas Indijai ieročus un kaŗa materiālus, Indija nebūtu spējusi cīnīties.

Vēl vairāk par Pad. savienību Indijas gadījumā, komūnistu Ķīnas valdības pārstāvji ik dienu runās atbalsta Pakistānu, ko pēdējās prese un radio cītīgi atstāsta tautai. Ar to pagaidām pietiek. Protams, palīdzēja arī ķīniešu žests, gatavojoties uzbrukumam Indijai.

*

Agrākais Kanadas ministru prezidents Dīfenbēkers savā laikā guva nenoliedzamu popularitāti, kad premjēra Sanlorāna laikā vadīja opozicijas ārpolitiku Kanadas parlamentā. Pag. nedēļas nogalē, turpinot vēlēšanu kampaņu ārlietu ministra Martina dzimtajā cietoksnī Vindzorā, Dīfenbēkers iepazīstināja klausītājus ar dažiem ārpolitikas punktiem, kas kļūtu akūti, konservātīvajiem uzvarot 8. novembra vēlēšanās. Dīfenbēkers nostājās pret eventuālu Kanadas piederību Amerikas valstu organizācijā, paskaidrojot, ka Kanadas iestāšanās galvenokārt prasot Dienvidamerikas republikas, lai gūtu jaunu sabiedroto pret ASV! Dīfenbēkers ieteica uzmanību un piesardzību komūnistu Ķīnas atzīšanas jautājumā, tomēr neuzdrošinājās apsolīt, ka konservātīvo uzvaras gadījumā atliktu komūnistu Ķīnas valdības atzīšanu. Viņš apmierinājās ar atzinumu, ka Pekingas atzīšana pašreizējos apstākļos atstātu Dienvidaustrumāzijā un pretkomūnistiskajās zemēs iespaidu, it kā Kanada atbalstītu komūnistu režīmu Ķīnā.

Pāvests Pauls . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

ieroču iznīcināšanai, paturot tos vienīgi aizsardzības vajadzībām. Viņa runu, neapšaubāmi, daudzkārt citēs pasaules atbruņošanās konferencē. Bet vai tā būs iespaidīga atbruņošanās panākšanai? „Ja gribat būt brāļi," sacīja pāvests, „ļaujiet ieročiem krist no jūsu rokām. Jūs nevarat mīlēt, turot rokās ieročus." Pāvesta atbalsts miermīlīgai koeksistencei radīja apmierinošus smaidus komūnistu sejās. Gromiko par šādu pāvesta nostāju izteica pēdējam pateicību īsā privātaudiencē AN drošības padomes telpās. Kādā citā privātaudiencē — ar AN ģenerālsekretāru Utantu — pāvests pēdējam pasniedza dimantiem izrotātu gredzenu un krustu: šos priekšmetus Apvienotajām nācijām jāpārdodot, naudu izlietojot pasaules izsalkušo paēdināšanai. Abu dārglietu vērtību rēķina vismaz uz 150.000 dolariem.

Vislielākās pārrunas un acumirklī vislielāko iespaidu atstāja tā pāvesta runas daļa, kurā katoļu baznīcas galva pieskārās dzimstības ierobežošanas jautājumam. Pāvesta uzskati bija tieši pretēji Apvienoto nāciju mēģinājumiem izstrādāt pasaules dzimstības ierobežošanas plānus. Netiešos vārdos pāvests lika saprast, lai Apvienotās nācijas nenodarbojas ar jautājumiem, kas nav to kompetencē, bet labāk gādā par pārtikas ražošanas pieaugumu. Dzimstības ierobežošanas programmas veicināšanu Apvienotajās nācijās vada ģenerālsekretārs Utants, šai jautājumā saņemot aktīvu prezidenta Džonsona atbalstu. Ievērojot lielo katoļu skaitu Apvienotajās nācijās, tāpat to valstu skaitu, kuŗu valdībām jārēķinās ar katoļu nostāju, pāvests AN dzimstības ierobežošanas plāniem, varbūt, pārvilks neizdzēšamu svītru.

Ar statūtiem vien . . .,

(Pārnesums no 1. lpp.)

stance, bet valde ar saviem „birojiem" lēmumus īsteno. Šai ziņā es nevaru saskatīt nekādas starpības ar manu projektu. Starpība gan citur meklējama, un tā ir — kultūras padomes, tās nodaļu un kultūras komiteju organizēšanas veids, t. i. demokratisku vēlēšanu ceļā. Tagad ir tā, ka darbīgs tautietis ALAs vēlēšanās var nodot savu balsi 3 un 4 reizes — kā draudzes loceklis, kā DV, kā latviešu biedrības loceklis, kā koŗa dziedonis, u. t. t. Un kā komplektējas pats ALAs kongress, par to noskumis ir ne tikai pats ALAs priekšsēdis vien...

Mans projekts par kultūras padomi nav radies manā galvā vien, par to runā un to prasa dažādas tautiešu grupas. Pat ALAs valdes sekretārs prof. V. Klīve izteicās, ka „bez idejiska centra neiztiksim", ka vajadzīgs „kultūras institūts." Nav svarīgi, vai ievēlēto grupu sauc par padomi vai institūtu, galīgo nosaukumu var noteikt paši ievēlētie.

Ka kultūras darbinieki reizē ar reformu pieņemšanu būtu vairāk apkrauti darbiem, kā T. Sīlis domā, to gan neredzu. Kultūras lietu pārvaldēs nesēž glorificēti dziedoņi, gleznotāji, slaveni rakstnieki. Lai ievērojam, kā ir organizēts katrs operas nams: tā direktors zina savu lietu, nebūdams izpildītājs mākslinieks. Kultūras padomē gan varētu būt mūsu lielie mākslinieki un zinātnieki, kad lietas jāizlemj, bet izdarītāji būtu cilvēki ar labām spējām pārvaldes lietās, labi organizātori. —

Mans ieskats ir, ka ir pienācis laiks reformēties. Ja kādam tautietim ir labāki projekti, lai tačū ceļ tos dienas gaismā, jo ar pašreizējo stāvokli jaunu paaudzi piesaistīt nespējam un pat pie darba nelaižam, kā tas bija redzams ALAs šāgada kongresā.

Pēc ilgas un grūtas slimības šķīries no mums mūsu mīļais vīrs, tētis un brālis
Pēteris Arnolds Medenis
dzimis 1907. gada 26. martā Praulienas pagastā, Kalna Ubānos, miris 1965. g. 22. septembrī Rolftonā, Kanadā.
SĒRO SIEVA UN MEITA KANADĀ, MĀSA LATVIJĀ.

Senātors kritizē ASV politiku

Amerikāņu senātors Rasels (Russel) kādā runā nesen kritizējis Vašingtonas pārāk mīksto politiku iepretim Pad. savienībai, tā kļūstot par ruporu tiem amerikāņiem, kas jau sen neapmierināti ar ASV nemitīgo piekāpšanos un pat atkāpšanos politiskajā frontē pret komūnismu. Izteiktā kritika kļūst sevišķi nozīmīga, ja ievēro, ka senātors Rasels ir ne tikai prezidenta Džonsona partijas biedrs, bet arī vispār tuvs draugs.

Senātors Rasels uzsvēris, ka jau nelaiķis Kenedijs Kubas krizes laikā bijis svārstīgs un nav spējis izšķirties, kādēļ netieši veicinājis Vietnamas konflikta rašanos. Rasels, kas skaitās viens no ASV kongresa piedzīvojušākajiem militārā jautājuma ekspertiem, ir ieskatos, ka Kenedijam būtu vajadzējis savā laikā Kubā stacionētās padomju vidējā sniedzamības tāluma raķetes iznīcināt, kad kongress bija nostājies aiz viņa un atzinis, ka Kuba ir tiešs apdraudējums ASV. „Ir ļoti nožēlojami," sacīja Rasels, „ka toreiz mēs reizi par visam reizēm nenolikvidējām Kastro, komūnistus un raķetes. Toreiz mums bija labs iemesls to darīt. Ar to mēs, liekas, būtu varējuši novērst veselas Vietnamu virknes rašanos,— kā tās, kas radās pēc šīs nokavētās izdevības, tā arī tās, kuŗas vēl radīsies nākotnē."

Pēc Rasela domām, kā komūnisti Dienvidaustrumāzijā, tā arī Eiropā, vadoties no amerikāņu toreizējās mīkstās izturēšanās,netic, ka „mūsu prezidenta un zemes apņēmība nopietni stāties pret komūnisma izplešanos ir īsta. Mūsu nolaidība Kubā, liekas, ir šī stāvokļa iemesls."

Mācoties no pielaistajām kļūdām, Rasels ieteicis sekojošo: Amerikāņu gaisa spēkiem nekavējoties jāiznīcina padomju raķešu bazes, kuŗas kā aizsargloks apņem Hanoju. Ja tās izveidotas, lai notriektu amerikāņu lidmašīnas, es šīs bazes būtu jau likvidējis, iekām tās vispār bija spējīgas darboties. Bez tam mūsu bumbvežiem vajadzētu nekavējoties satriekt Ziemeļvietnamas nozīmīgākās ostas Haipongas ierīces, lai pārtrauktu materiālu piegādi no sarkanās Ķīnas un citām valstīm,kuŗas ir komūnistu tirdzniecības partneres." Beigās Rasels iestājās par to, ka amerikāņu kaŗavīru skaits Dienvidvietnamā palielināms uz 250.000—300.000 vīriem. Domu par sarkanās Ķīnas atomcentru sabumbošanu no amerikāņu puses senātors pagaidām atraidīja, bet piebilda, ka viņš nenoraudātu ne asaras, Ja Čangkaišeks vai kāds cits to izdarītu.

T.—C.

PĪRSONS SOLA . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

universitātes dekāna Bleidena komisija šādu iespēju tuvākā nākotnē nesaskata. Politiskās partijas darītu daudz prātīgāk un varētu justies daudz drošāk kaut ko tamlīdzīgu nesolot. Dekāns Bleidens paredz ārkārtīgi straujū studējošo pieaugumu. Pag. gadā universitātes visā Kanadā apmeklēja 180.000 studentu, bet 1970. gadā šis skaits jau sasniegšot 340.000, radot situāciju, kuŗā katram ceturtajam pamatskolniekam būs iespēja apmeklēt universitāti. Lai to panāktu, nepieciešama plānošana nākotnei; nepieciešams lielāks valdības finansiālais atbalsts: 1975. gadā valdībai pie izglītības veicināšanas var nākties piemaksāt 1,7 bilj. dolaru gadā. Tas nozīmēs vairāk stipendiju, lielāku studējošo skaitu u.t.t., bet nenozīmēs brīvu universitāti, nemaz nerunājot šī vārda galējības nozīmē, ka studējošais varētu apmeklēt brīvu universitāti, saņemot brīvas grāmatas un atalgojumu robežās, kādu saņem maksāts vidusskolu beigušais pēc iesaistīšanās darbā.

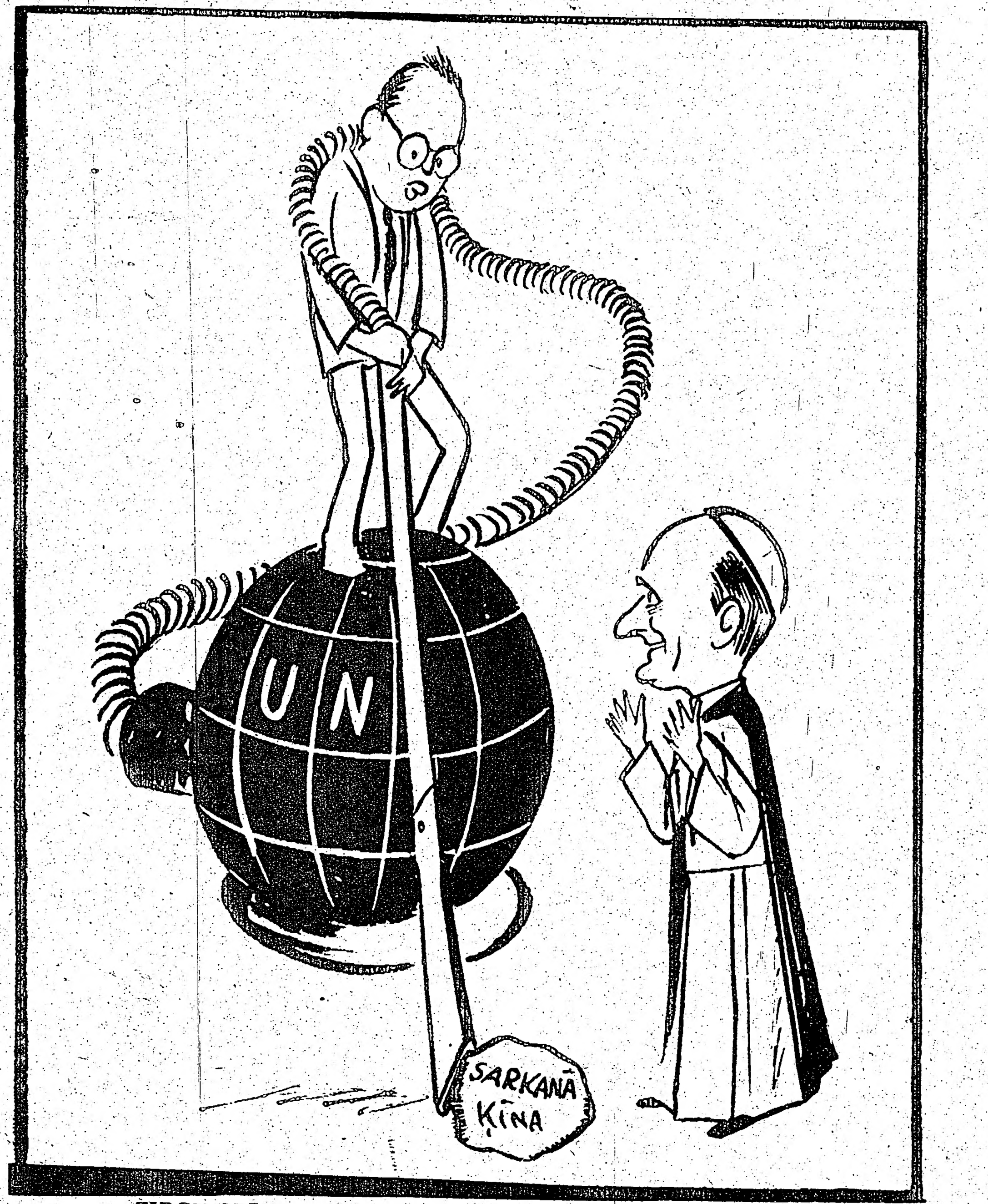

ZIRGU SPĒKS IR VARENS, BET CAURULE NIECĪGA . . .
Pāvests Pauls VI savā runā netieši aicināja uzņemt Apvienotajās nācijās arī sarkano Ķīnu.
Ed. Keiša karikatūra LA